

Jungshoved

Nr. 3 2023 - 19. årgang

Akavarel: Lene Christensen

Indhold	Redaktionen
Løst og fast..... 4 Traktortræk 7 Pensionistforeningen 8 Skolen 100 år..... 9 En iværksætterhistorie..... 10 Sjov Sommer..... 17 Bettinas vejbod og gårdbutik..... 24 Kunstnere på Jungshoved 28 Lokalforum 32 Velkomstmøde for nye beboere..... 33 Tiny Barn House 34 Fritidsfiskerne 36 Vinteraktiviteter -tag ud sider 37 Fugle på Jungshoved..... 41 Tag ud sider, Vinteraktiviteter..... 37 Fugle på Jungshoved..... 41 Traveture..... 42 Affaldsindsamling 43 Skovture på Sydsjælland..... 44 Løvfrøerne 50 Jungshoved Miljøgruppe..... 55 Blomstrende vejrabatter 56 Landsbyhaven..... 58 Kirke og Menighedsråd 59 Arrangementer 66 Gudstjenester..... 75 Jungshoved kalender..... 76	Knud Jacobsen, ansvarshavende Tlf.: 22 21 55 25 E-mail: knudjacobsen@gmail.com Hanne Rasmussen Tlf.: 25 11 40 87 E-mail: duevangen@gmail.com Kirsten Thomsen Tlf.: 41 41 43 75 E-mail: kirstenthomsen1@outlook.dk Sisse Siggaard Jensen Tlf: 20 92 60 94 E-mail: sisse.siggaard@gmail.com Mogens Jacobsen Tegninger: Lise Jacobsen Opsætning: Henrik Hansen Forside: Lene Christensen Deadline for indlæg til næste nummer: 1. november Konto: 6140 0004064737 <div style="background-color: #ADD8E6; padding: 5px; text-align: center;"> Frivillige bidrag til bladet modtages med tak på konto: 6140 0004064737 </div>

Synspunkter i bladet står for forfatterens egen regning og deles ikke nødvendigvis af redaktionen. Redaktionen forbeholder sig ret til at bearbejde og forkorte læserindlæg. Læserindlæg skal afleveres inden deadline og kan være skrevet i hånden, på skrivemaskine eller på pc. Billeder til indlæg skal være forsynet med tilladelse fra ophavsrettens indehaver. Billeder skal være i minimum 1 mb opløsning (300dpi)

Bladet udkommer i 680 eksemplarer og omdeles i midten af marts, juni, september og december måned. Bladet uddeles gratis til alle fastboende på Jungshoved inkl. i Lundegård og i Skovhuse. Bor du uden for Jungshoved, og vil du gerne have bladet tilsendt, koster det 325kr./ år for de fire numre.

Bladet udgives af Jungshoved Menighedsråd, Jungshoved Lokalråd og Styregruppen for Jungshoved Skole. © Bladet Jungshoved.

Æbler lyser rødt på træernes grene,
Høsten går ind
Går igennem skoven ganske alene,
Stille i sind

Gyldne farver og sensommer brise
Fylder hjertet med vemodig musik
Går, og nynner en sensommer vise
Fjernt fra byens larmende trafik

Kirsten og Finn Jørgensens sensommervise.

På Jungshoved er vi så heldige at have nogle skove der grænser op mod havet, så man kan gå i skoven og kigge ud over vandet, og måske se sælerne ligge og sole sig på de store sten. Under Corona var der mange, der fik øje for naturens herligheder, det medførte også en øget trafik i vores skove – men hvordan er reglerne for færdsel i privatskovene. Det kan du læse om i dette nummer, hvor Line P. har undersøgt, hvad det egentlig er vi må, og hvad vi ikke må. Jungshoved rummer mange muligheder for naturoplevelse, og vores Lokalråd varetager mange opgaver for at bevare vores natur så rig som muligt. Dertil er der også kommet mange private tiltag, der alle tilsammen, er en lille brik i arbejdet med at give os naturen tilbage.

Kontakt

Jungshoved Lokalforum	Steen Hansen	24 69 98 46
Jungshoved Menighedsråd	Kirsten Thomsen	41 41 43 75
Styregruppen for Jungshoved Skole	Lise Jacobsen	24 45 31 47
Vicevært for skolen	Niels Holger Wermuth	21 45 82 83
Jungshoveds Børn	Carina Hansen	24 84 85 14
Strandjagtforeningen	Morten Larsen	24 83 97 76
Pensionistforeningen	Holger Christensen	28 89 58 13
Fritidsfiskerforeningen	Bjarne Sørensen	40 22 22 32
Forsamlingshuset	Morten Larsen	24 83 97 76
Biblioteket, Jungshoved Skole	Lene Gurskov	23 70 83 01
Bladet Jungshoved, omdeling	Poul Reiter	42 45 53 14
Kontakt til lokalpolitiet	Henning Delf Nissen	40 38 39 81
Sognets hjemmeside	jungshovedkirke.dk	
Forsamlingshusets hjemmeside	jungshovedforsamlingshus.dk	
Jungshoved miljøgruppe	jungshovedmiljoegruppe@gmail.com	
Hjemmesideredaktionen e-mail	redaktion@jungshoved.net	
Lokalrådets hjemmeside	www.jungshoved.net	
e-mail:	jungshoved.lokalforum@gmail.com	

Delebussen Frøen bestilling:

(Ma-Fr fra kl. 9 og kl. 13) 60 52 78 89 | Frøens administration www.jungshoved.net/
delebus | e-mail: froepasser@gmail.com | Eller ring til Henning Delf Nissen 40 38 39 81
eller Jørgen Svendsen 53 80 28 56

LØST OG FAST

Jeg har gennem nogle år undret mig over de mange hække på Jungshoved, der var klippet på siderne men ikke i toppen. Jeg har nu fået fortalt, at det er de mange rådyr, der fra det tidlige forår "klipper" siderne på hækkene – dog er de kræsne, så det er ikke alle hække, de "klipper". Deres livret er tjørnehække.

— o —

Bladet kan købes i løssalg i gavlens på Jungshoved Skole, i Jungshoved Kirke og hos Boghandleren Tissot og Koch. Pris 30 kr.

Borgerne i Stavreby har i et forsøg på at gøre byen mere tryk opsat dette skilt. Mon ikke de fleste byer på Jungshoved kan tilslutte sig det fine budskab.

— o —

STØT BLADET

Store som små bidrag modtages med
TAK

Konto nummer: 6140 0004064737.

Skriv BIDRAG på indbetalingen.

De 20 fuglebænke på Jungshoved er meget populære. En dag mødte jeg en fasan på Fuglekongebænken på Fuglsangvej. Den havde taget det med fuglebænk helt bogstaveligt!

— ○ —

På grund af sommerens udbredte tørke havde Jungshoved menighedsråd valgt ikke at tænde Sankthansbål i år. I stedet mødtes man i Kirkehavnen til sang og musik. Da solen var ved at gå ned, gav den det fineste flammehav på aftenhimmelen.

— ○ —

På det fine naturområde, Sorteholm, mellem Jungshoved Nor og Jungshovedvej har Vordingborg kommune udsat kreaturer. Her sørger de for, gennem deres afgræsning, at give en lang række sjældne planter det lys og den luft, som de har brug for.

— ○ —

Sæbeurt, Foto: [Kirisame](#) Wikipedia

Mange steder langs med Jungshoveds veje vokser planten sæbeurt. Navnet har den fået, fordi den i sin jordstængel har stoffet saponin, der i vand skummer meget og løsner snavs. Planten har været brugt som sæbe siden oldtiden og anvendes stadig i dyre sæber. Saponin er giftig indvortes.

— o —

Igen i år har 13 frivillige på Jungshoved plantet og passet 19 blomsterkummer gennem sommeren. Blomsterne er indkøbt af Jungshoved Lokalforum med støtte fra Vordingborg kommune.

Knud Jacobsen

— o —

Multtoilet i Folkeparken

Så fik vi multtoilet i Folkeparken på Jungshoved. I finder toilettet i den fjerneste krog af parken bag madpakkehuset.

Pas godt på det og hjælp os med at holde det rent og pænt.

Tusind tak til Friluftsrådet for bevilningen til toilettet. Også tak til Traktortrækforeningen, som gravede hullet.

Og endelig, stor tak til det flittige arbejdshold, som samlede det og satte det op.

*På vegne af Jungshoved Lokalforum,
Lise.*

Traktortræk i Jungshoved

Foto: Eva Carlsen

Så er det igen tid til Jungshoved Power-pull

Lørdag og søndag i uge 38 bliver der givet gas både med havetraktorer og standardtraktorer.

LØRDAG 23. 09. 12 - 21.00 & SØNDAG 24. 09. 10 - 16.00

Foto: Eva Carlsen

PENSIONISTFORENINGEN

Kære medlemmer

HUSK-HUSK-HUSK

70-års jubilæum ved julefrokosten.

Håber I alle har haft en god sommer. Vejret har vi da ikke kunnet klage over?

Generalforsamlingen blev afholdt på god gammeldags vis med spisning og hygge efterfølgende.

Bestyrelsen måtte sige farvel til Kirsten Nilsson og Henny Elm. Vi siger tak for mange gode stunder i bestyrelsen.

Pensionistforeningens bestyrelse:

Formand	Holger Christensen
Næstformand	Valborg Schubert
Kasserer	Dorte Hudlebusch
Bestyrelsesmedlem	Søs Henriksen
Bestyrelsesmedlem	Helle Flink Hansen
Suppleant – 1	Jette Madsen
Suppleant – 2	Trine Sisbo

Turen til til Femern A/S infocenter i Rødbyhavn gik forholdsvis godt, men der manglede en del oplysning til vores chauffør. Og det gav lidt problemer. Dette er blevet påpeget over for Fladså Turist..

Turen til Bosjø Kloster og Lund i Sverige måtte desværre aflyses. Der manglede tilmeldning.

De sidste to ture afventer vi og ser, hvordan det går.

Alle efterårets arrangementer starter snart, og vi glæder os til at se jer alle.

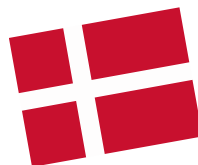
Håber vi alle får et godt og varmt efterår.

På bestyrelsens vegne *Holger*

Nyt fra Jungshoved Skole

Jungshoved skole inviterer til 100-års fødselsdag

Det vil glæde skolens styregruppe at se alle nye og tidligere brugere af skolen, tidligere elever, lærere og andre interesserede:

Lørdag 7. oktober kl.13.00-16.00

Vi serverer lagkage, kaffe, te, kakao.

Der bliver en lille udstilling, som alle er velkomne til at bidrage til med effekter og billeder fra skolen. Kig i gemmerne og se om I kan finde en gammel skolebog, håndarbejde, sløjdarbejder, gymnastikdragten, billeder etc.

Mød gamle venner og skolekammerater.

Der vil blive rundvisning på skolen og fortalt historier fra et langt skoleliv.

På gensyn og mange venlige hilsner

Styregruppen for Jungshoved skole

Fra tømrer til trætoparkitekt – en iværksætterhistorie

Mange på Jungshoved har beundret hytten, der i 2020 begyndte at vokse inde i kirsebærtræets krone på Hovmarken 1. Men hvad er egentlig historien bag? Det tog bladets cykelreporter ud for at opklare på en blæsende halvsommerdag. Trods modvinden kom jeg lidt før aftalt – og godt det samme! For i indkørslen havde ældste søn Levi forberedt et lille bagholdsangreb skjult i en gammel fodertønde – men vandkanonen var heldigvis ikke helt skudklar endnu.

Levi har ikke kreativiteten fra fremmede

Her på den gamle landejendom med udsigt over Noret har Mille og Mikkel stiftet deres familie – og nu også Mikkels egen arkitektvirksomhed. Det lå dog ikke lige i kortene da han var ung, forklarer Mikkel da han byder på kaffe og en god snak om nogle af de vendinger hans liv har taget gennem årene.

For da han tog HTX eksamen i Næstved var det især kemi og fysik, der fængede og naturligt førte videre til

at læse kemi og biokemi på universitet. Mikkel havde let ved naturfagene, men svært ved at sidde stille til de lange forelæsninger uden at kede sig. Noget måtte ske, og det blev til at han vekslede sit frinummer til en tur som værnepligtig i hæren, der meget bedre kunne opfylde ønsket om læring i praksis. Så meget bedre at tanken om at uddanne sig i forsvaret og allerhelst i Frømandskorpset tog form – lige til en motorcykelulykke satte ham på pause og genoptræning. Under genoptræningen tog han et gartnerjob og trivedes godt med arbejdet i det fri – men desværre fulgte der flåter med, Mikkel fik Borrelia og endte med et varigt minde i form af leddegigt, der skulle holdes i ave. Medicinen virkede, men udelukkede ham fra en levevej i militæret, så der måtte tænkes om endnu en gang.

Håndværksfagene trak i ham, og tømrerfaget kendte han fra sin far, så det føltes heldigt da han i starten af tyverne fandt en læreplads som tømrer. ”Jeg fandt energi ved at skabe noget med hænderne, og derfor gik det også fint med at nå til svendebrevet”, fortæller Mikkel. ”Og Navertraditionen med at lære videre som farende svend var også inspirerende, så jeg var klar med min egen version af en Naver-rejse: Til New Zealand og starte en tilværelse forfra ved at ar-

bejde mig frem på motorcykel.”

Også denne gang havde skæbnen dog andre planer, for den førte ham sammen med Mille gennem fælles venner fra gymnasietiden. Snart kunne de to ikke skilles ad, så New Zealand måtte vente lidt, men et halvt år senere tog de sammen afsted. Motorcykeldrømmen blev til en kassevogn, de kunne overnatte i på et års rundrejse med store oplevelser langt fra de gængse turistruter. En fælles bekendt tog blandt andet Mikkkel med på jagt dybt inde i de ubeboede bjerge, hvor jagen er stort set fri på grund af et højt dyretryk fra importerede arter. Også Stillehavet blev udforsket på dykkerture.

Lønarbejde blev det nu ikke til, så da sparepengene ebbede ud og familien i Danmark trak, vendte de tilbage til Milles lille lejlighed i Bagsværd. Arbejde fandt de begge i nærheden, men 2 værelser i en forstad føltes trange efter rejselivet, og der var ikke den plads og frihed til at stifte familie, som de drømte om. Mange hjørner af Sjælland blev udforsket på boligjagt indtil Milles mor i Præstø tipede dem om Hovmarken 1. Der var plads, højt til himlen og udsigt til vand og skov. Med en familievenlig bolig, der var stort set indflytningsklar, så sporene ud til at være lagt for fremtiden.

Tømrrersporet holdt desværre ikke længe, for Mikkkel fik et alvorligt tilbagefald af sin leddegigt og lægens råd

var klart nok: Du bliver nødt til at skifte fag. Så 31 år gammel og på vej til at blive far startede han på sin fjerde uddannelse, nu på 3½ år til bygningskonstruktør på Erhvervsakademi Sjælland. Dengang var faget i en brydningstid mellem en håndværksbaseret og en digital tilgang til byggeri, og Mikkels motivation gik noget op og ned. Men heldigvis fandt han en god praktikplads i et arkitektfirma, der senere tilbød ham job som bygningskonstruktør efter veloverstået eksamen.

I 2019 blev der også tid til virkelig at tage fusen på vennerne med et omvendt surprise party: Gæsterne var inviteret til havefest – og havnede i Mille og Mikkels ’hemmelige’ bryllup, hvor de under stor moro blev sat i gang med at lave bryllupspynt af forhåndenværende materialer i hus og have. For fremtiden tør ingen melde afbud til havefest i nr. 1!

Alt tegnede lyst lige til Covid ramte Danmark, byggeriet gik delvis i stå og Mikkkel blev sendt hjem. Hvor han fik gavn af de materialer, han gennem årene havde samlet i baghaven, for der lå de og kaldte på et hyttebyggeprojekt i kirsebærtræet. Et lystbetonet projekt, der fik lov at udvikle sig hen ad vejen. For eksempel de udragende spær-ender, der bare måtte udskæres som oldnordiske dragehoveder. Og de dobbeltkrumme vægge, der krævede klinklagte brædder sat på sned – en byggeskik som senere viste sig at være velkendt før i tiden.

De dobbeltkrumme flader giver mindelser om et skib

Da taget skulle på blev pap og bølgeplader valgt fra, men hvad så? Løsningen kom da Milles farbror skulle have tyndet ud i sin granskov, så Mikkel fældede træer og kløvede dem til tækkespån. Det krævede både tid og fordybelse, for hver kløvet spån skulle tilpasses på stedet, og der gik ca. 2200 spån til hele taget. På den måde blev hele hytte-projektet til et praktisk eksempel på god udnyttelse af materialer og erfaringsbaseret byggeskik.

Undervejs blev Covid-restriktionerne efterhånden lempet og jobbet genoptaget, så hytten blev til fritidsarbejde ved siden af alle de andre opgaver i hus og have. Men klar blev den og fungerer nu både som børnenes hygge- og festlokale og som udsigtstårn over Noret. Og giver en helt speciel oplevelse i foråret, når man kan sidde

som i en tronstol midt i kronen af det blomstrende kirsebærtræ. Da vi sidder i hytten, ser vi hvordan hyttens tømmer og kirsebærtræets grene langsom er ved at vokse sammen, så ligesom andre huse regner Mikkel med at den stadig vil udvikle sig.

På vej ned fra hytten møder vi lige yngste søn Eik, der er ved at plukke de første kirsebær, så næste generation gør sig sine egne erfaringer med selvforsyning. Plads til at børnene kunne folde sig ud var noget af det familien søgte på Jungshoved, men hvad er det ellers der holder dem på halvøen? "Tja, i storbyen var der naboer, som vi aldrig nåede til at hilse på. Her er der en stor imødekommenhed, og vi møder også en stærk frivillighed, mange vil gøre noget for deres lokalområde, og det prøver vi jo også

Fra hytten kan man følge årstidernes gang i naturen

på. Og så er her alligevel en mangfoldighed, hvor man kan få lov at være lige den man er” bliver Mille og Mikkel enige om.

Livet har snart mange gange givet Mikkel nogle pust, der ændrede retningen på livsbanen. Men i starten af 2023 blev det ham selv, der lagde kursen om. ”Jeg er virkelig glad for mit fag, men lønmodtagerjobbet begyndte at føles lidt rutinepræget, og efter vinterferien var jeg for første gang ikke rigtig glad for at tage på arbejde. Så jeg sagde op og sprang ud på det dybe vand som rådgiver”. Reaktionen fra hans forrige chef var overraskende positiv: ”Det har jeg længe set komme, og jeg vil gerne hjælpe dig lidt på vej”.

Opgaverne kom i en god strøm fra Mikkels netværk, og det sværeste ved

at gå selvstændig var egentlig samtidig at få styr på det administrative med CVR, moms, forsikring, bankforbindelse og regnskab. Det var en stejl læringskurve, men med god professionel hjælp kom det hele på plads, så alt i alt blev det en flyvende start for ”MikkelW - Byggerådgivning og Tegnestue”, som den nye virksomhed blev døbt.

Man kunne også kalde det en arkitektvirksomhed, som rådgiver hele vejen gennem byggeprocessen fra ide til færdigt byggeri. Med en særlig interesse for at bruge håndværksmæssig erfaring, gammelkendte materialer og gennemprøvet byggeskik til at finde kreative, men holdbare løsninger på kundernes behov. Fra starten har det blandt andet været restaurering og forbedring af bevaringsværdige bygninger som kirker og præsteboliger. Drevet af sin egen nysgerrig-

hed prøver Mikkel at udnytte mulighederne i det bestående i forbindelse med disse opgaver, hvor der er fokus på bevarelse. Men også køber/sælgerrådgivning, styring og tilsyn af nybyggerier falder inden for arbejdsområdet. Og som noget specielt lovliggørelse af bestående bygninger, hvor det især er Mikkels erfaring med myndighedskontakt, der efterspørges.

Så hytten i kirsebærtræet bliver næppe det sidste aftryk Mikkel sætter på Jungshoved – men hver gang jeg kommer forbi, så står den der som et fint vartegn for den kreative brug af naturmaterialer og håndværksmæssig kunnen, som Jungshoveds nye arkitektvirksomhed bygger på. Og da

jeg forlader stedet, opdager jeg et andet fint eksempel: Den smukke låge af kløvet eg gemmer på en helt enkel og elegant lukkemekanisme, hvor de to midterste poster glider op og ned i et par langhuller – ingen beslag, kun et par bolte og diskret tømrerhåndværk. Se den selv næste gang du kommer forbi!

Cykelreporter *Jørgen B Svendsen*

Foto: Gode materialer ligger og venter på den helt rigtige anvendelse i resterne af hønsehuset

Premieren på Fuglsanggård gårdbutik og selvplukhave

Allerførst vil vi gerne takke for den helt overraskende, overvældende og helt igennem positive modtagelse, vi har fået. Det er vi meget taknemmelige for, og det giver os i den grad mod på den kommende sæson. Det har været så dejligt at opleve de mange selvplukkere, der har hygget sig i marken, hvor hele familier har været sammen om en fælles aktivitet på tværs af generationer.

Vi åbnede gårdbutikken 8/6 og allerede da, havde vi mange gæster. Dejligt! Vi var heldige med vejret i forsommeren og kunne allerede tilbyde jordbær i forbindelse med åbningen. Det var vores store held. I det hele taget har jordbærsæsonen været helt forrygende. Der er blevet plukket over 1500 kg jordbær, hvilket er langt over det forventede, når vi fortrinsvis sælger til selvpluk.

Mange har oplevet, at der mod slutningen af sæsonen efterhånden var mange overmodne bær, men det kommer vi nok ikke udenom af mange grunde. Hvis vi havde ansat plukkere, havde der helt klart været færre overmodne bær, men det ville så til gengæld betyde, at der var længere mellem bærrerne til alle dem, der gerne ville plukke selv.

Vores forventning med de jordbær-sorter, vi har, var, at vi kunne have dejlige jordbær juli måned ud, men sådan skulle det desværre ikke være.

Vores sommerhindbær har været lidt kede af den manglende sol og varme, men der er nu så småt ved at være modne sensommerbær.

Vi har lært rigtig meget af denne, vores første sæson. Meget er gået rigtig godt og meget kan forbedres.

Et godt eksempel er behovet for kartofler. Vi synes, vi havde lagt så rigeligt med kartofler, men hold nu op hvor tog vi fejl. Der er nærmest et umætteligt marked for kartofler, og vi var slet ikke i nærheden af at kunne mætte det.

I lyset af det, har vi lagt et nyt hold kartofler her i starten af juli, som vi forventer at have klar september/oktober. Og der skal ikke være nogen tvivl om, at vi til næste år vil lægge mange, mange flere.

En anden ting, vi også har erfaret, er, at vi sagtens kunne have flere bærbuske. Der har været stor efterspørgsel på både stikkelsbær, solbær og ribs, så vi sætter flere bærbuske til efteråret i håbet om at kunne imødekomme behovet.

Gårdbutikken har også fået en rigtig fin modtagelse, og det siger vi også mange tak for. Vi er rigtig glade for at have mulighed for at sælge oste fra Hårbølle Mejeri og kød og slagtervarer fra Velfærds kød. Der har været dage, hvor der har været lidt tomt på hylderne af enten det ene eller det andet. Det skyldes, dels at vi ikke har været gode nok til at gennemskue behovet, og dels at der har været lidt forsyningsudfordringer af nogle af de mest efterspurgte varer. Mange kender sikkert Sydkysthaven, og vi er rigtig glade for at kunne afsløre, at vi har indledt et samarbejde med Charlotte og Frederik om at levere specielt salater til gårdbutikken. Det glæder vi os meget til.

Vores plan for det næste år: Vi skruer lidt ned for åbningstiderne her i efteråret men planlægger at holde åbent i begrænset omfang hele året. Vi glæder os til at byde velkommen til en weekend i julens tegn, helt hvornår det bliver, har vi ikke besluttet, men det annoncerer vi på vores hjemmeside.

Tak for en god start og på gensyn.

Christian og Lotte Boehm

Åbningstider pr. 1. august og frem til og med den 22. oktober.

Mandag-tirsdag: lukket

Onsdag-torsdag-fredag: 14-18

Lørdag-søndag: 10-14

Fuglsanggård gårdbutik og selvpluk.

Fuglsangvej 13, Roneklint

4720 Præstø

www.fuglsanggaard.info

Facebook og Instagram: Fuglsanggaard

Læs bladet online

www.Jungshoved.net/
tidligere numre

Sjov Sommer

I Folkeparken

En formiddag med bevægelse og grin

Lørdag d. 10. juni blev Jungshoved Folkepark fyldt med 30 danseglade børn og voksne. Marie Jylov fra Dansedillen kom igen i år på besøg med god musik, og vi var heldige at få lov at danse i solskin med en let brise indimellem.

Marie havde forberedt livlige dance-moves, som både indebar par- og individuelle danse, der gav sved på panden og smil på læben. Stemningen var god, og det var en fornøjelse at mødes på tværs af alle aldre med dansen som udgangspunkt.

Vi glæder os allerede til at få besøg af Marie igen til næste år.

Tango

Torsdag d 17.8 havde vi planlagt, at vi skulle danse tango og bugg i Folkeparken kl. 19-20.30. Vi havde lagt op til, at man kunne tage en madkurv med og spise sin mad inden dansen.

Det havde TV 2 ØST hørt, og de havde meldt deres ankomst.

Desværre var vejret ikke helt med os, så kl.18 sad vi 3 og spiste vores medbragte mad. Det var super hyggeligt, men der havde været plads til mange flere.

Da kl. blev 19, var vi nået at blive 9. Det syntes TV Øst var lidt få, så de kørte igen, og dermed gik de glip af, hvor sjovt det kan være at danse, selvom det småregnede.

Der blev danset og grinet meget, og måske er der nogen, der har fået lyst til at prøve det igen. Så selvom arrangementet endte med at blive udvidet med "regndans", så havde de fremmødte en sjov oplevelse. *Kh Grith*

Krible-krable dag

Søndag den 6. august var der mødt 35 børn og voksne op i Folkeparken til "Krible-krable-dag". Under ledelse af insekteksperten, Brian Willum Petersen, gik de mange børn og voksne med stor iver i gang med at fange insekter i Folkeparken. Alle, store som små, blev meget overraskede over, hvor mange forskellige insekter de mange vilde blomster og græsser gemte. Brian Willum Petersen fortalte med stor indsigt om de mange forskellige insekter, som der blev indsamlet i fangstketsjerne. Det var nogle glade børn og voksne, der gik hjem efter en dag med spændende oplevelser og med ny viden, der foruden fangst af insekter også bød på skattejagt, kreative aktiviteter, spil, bål og snobrød.

Sjov Sommer

I Folkeparken

Sangaften i Folkeparken

Arrangementsgruppen havde igen succes. Cirka 40 sangglade mennesker havde fundet invitationen til en fællessangsaften i Folkeparken så attraktiv, at de mødte op. Rie Kock havde udvalgt sange og lovet at fortælle noget om, hvorfor netop de var valgt. Solen skinnede Rie fortalte, Mogens og Bo spillede. Alle vi andre sang. Så kort kan det skrives. Men Der var en god stemning, masser af smil og glade mennesker. Mange smil og kommentarer til Ries introduktion af de valgte sange. Dog, der var lidt malurt i bægeret. HUN HAVDE OGSÅ VALGT SVENSKE SANGE. Det lykkedes dog alligevel at forhindre en masseudvandring, så alt var GODT. Snakken gik lystigt. Der syntes at være stemning for at gentage arrangementet. Så, igen et plets kud fra arrangementsgruppen. *Henning Delf Nissen*

Foto Line Pedersen

Musik og sang.

Lørdag den 17.6 var det De Dysted Spillefolk, der stod for musikken. Orkestret, der startede for 48 år siden, underholdt med en blanding af folkemusik og fællessang. Det var en bagende varm dag, så de ca. 25 tilhørere, der var kommet, måtte fortrække til skyggen under træerne. En dejlig dag, og endnu et godt arrangement i Folkeparken.

Torben Stade Nielsen

Sjov Sommer

I Folkeparken

Folkemarked med stor opbakning

Fotos denne side: Ulla Larsen

Det første folkemarked i vores park i Jungshoved By blev afholdt d. 12. august med stor opbakning fra lokale bodholdere og fin tilslutning af folk i alle aldre.

De tyve boder bød på det meste fra lokale råvarer over deluxe genbrugstøj til kunsthåndværk og brugte cykler. Børn og barnlige sjæle gik til de mange aktiviteter med krum hals, og der blev således skudt med bue og pil, lyttet til spøgelseshistorier, lavet lerrelieffer og stegt

skumfiduser over bålet. Der var også en skattejagt og et spejderløb. Den lille boldbane dannede rammen om både croquet og kongespil, mens der blev bygget græsrunkepyramider. Dagen igennem kunne man se eksempler på de mange aktiviteter, der har fundet sted i folkeparken under overskriften Sjov Sommer. Der blev instrueret i dans, sunget fællessang akkompagneret af Mogens og Bo og Spillefolkene skabte en skøn kulisse ved bålpladsen. Borgmester Mikael Smed var endnu en gang mødt frem for at bakke op om alt det, Jungshoved har at byde på, og han varetog med en vis ærefrygt opgaven med at klippe den røde snor med den antikke skræddersaks, der var blevet restaureret til lejligheden.

Arrangørgruppen takker for opbakningen fra alle, der bidrog med stort og småt, og vi glæder os til at se jer igen næste år, hvor vi vil forsøge at skabe et endnu hyggeligere og lige så godt arrangement, der stiller Jungshoveds mange kunstnere, kreative sjæle og erhvervsdrivende til skue med madvarer, malerier, kulturelle aktiviteter og alt derimellem. Alle dette års aktører vil blive inviteret til et evalueringsmøde i oktober.

>>> Se flere fotos de næste sider

Sjov Sommer

Folkemarkedet 12-08-23 foto: Mads Hansen

I Folkeparken

Sjov Sommer

Folkemarkedet 12-08-23 foto: Mads Hansen

I Folkeparken

Betinas gårdbutik og vejbod

Interview v. Sisse Siggaard Jensen

Op til interviewet havde Betina mega-travlt. Det var i dagene med stormen "Hans," som hylede og rasede, så hun havde mange ting at ordne og tage vare på i gårdbutikken og vejboden, på marken og hos dyrene, mens den hårde storm og skybruddet stod på. Alligevel havde hun sat tid af til at snakke med mig. Hendes unge gase "Junior" – lige godt 12 uger – snakkede også lystigt med i samtalen, alt imens han skræppede og vandrede rundt i boden, tyggede lidt på nogle af blomsterne og i min jakke, mens han forsøgte at komme ud på vejen;

Bettina med gasen Junior.

det lykkedes heldigvis ikke, for Bettina kender sin Junior "på gangen," hun har selv udruget ham i sin rugemaskine: "Han er en værre varyler, ham Junior."

Betinas jordbær lægger grunden under gårdbutikken: "Fru Jensens vejbod og pluk-selv". De er kendt over hele Jungshoved, og hvert år kommer der flere til boden for at købe de dejligste bær. Det er ganske bestemte sorter, hun satser på. Jordbærrene skal holde kvaliteten, for det giver omsætning også til de andre grøntsager. De friskopgravede kartofler – ikke mindst de vaskede – er også en del af bodens basisvarer. Betina beretter, at en kollega for nyligt havde kunder, som lidt utilfredst konstaterede, at hans bod ikke forhandlede vaskede kartofler: "Det kan vi da få ovre hos Betina."

Det øvrige udvalg af bodens grøntsager følger sæsonen. For øjeblikket er

Smukke solsikker og grøntsager, der strutter af sundhed.

der for eksempel meget flotte squash, som er blevet fine sammenlignet med dagligvarebutikkernes. Dyrkningen af squash har "holdt hårdt" på grund af forårets og sommerens lange tørkeperiode, men hendes squash og courgetter strutter

af sundhed. Nogle af bodens grøntsager henter Betina udefra, og andre dyrker hun selv. Sortimentet er derfor varieret hen over sæsonen med løg, tomater, rodfrugter, kål, frugt, ærter, andre bær, blomster, krydderurter og meget andet godt.

Det er nu på syvende år, Betina driver gårdbutikken "Fru Jensens vejbod og pluk-selv," og der er sket mange nye ting undervejs i de syv år. Hun vidste godt, hvad hun gik ind til, da hun flyttede til Jungshoved og startede sin butik, for hun drev en tilsvarende bod på Møn i godt samarbejde med en kollega. Betina stod heller ikke på bar bund, når det gælder landbrugsfaglig viden og erfaring; hun har en landbrugsfaglig ud-

dannelse og erfaringer fra arbejde mange forskellige steder i Danmark. Men der skal helst ske noget nyt, som hun siger: "Jeg får hele tiden nye idéer, og jeg synes, det er sjovt at kaste mig ud i noget nyt, for at se om idéerne kan blive til noget."

Marken med blomster og selvpluk er en af de nyere idéer, Betina arbejder

på at realisere. Det er et stort arbejde at få tid til at dyrke marken; der skal hele tiden luges, plantes og vandes, det er krævende og forpligtende, når man er alene om det hele. Da blomster-selvplukmarken netop var anlagt sidste år, betød en hospitalsindlæggelse at Betina var "lagt ned" i en periode; heldigvis trådte en kollega og ven til, så dyrene fik foder og pleje; men blomster-selvplukmarken

Der skal sås, plantes, luges og vandes og markedsdage levner ikke plads til ret megen søvn.

kom til at lide under hendes indlæggelse. Det er heldigvis overstået nu, så Betina er på fuld fart igen, og hun er i skrivende stund i sving med sin blomster-selvplukmark.

En arbejdsdag på 18-20 timer - det er ikke usædvanligt. Tidlig morgen starter Betina med at passe dyrene - heste, høns, gæs og i den kommende tid også ænder, der skal være klar til juleaften; så går det afsted for at hente de grøntsager, planter, blomster, frø med mere, som hun ikke selv kan producere; varerne skal gøres klar til butikken og boden; marken skal luges og passes; de kommende dages leverancer skal aftales, og der er kunder, som gerne vil slå en sludder af ved lågen. "Fru Jensens vejbod og selv-pluk" er et sted, hvor mange kunders liv og levned bliver delt. På det seneste har Betina udvidet sine mange gøremål ved at deltage på flere lokale markeder; det er noget nyt. Det gør ikke arbejdsdagene kortere; på markedsdage kan det nemt blive til kun 2-3 timers nattesøvn, men: "Det udvider jo gårdbutikkens og vejbodens kundekreds."

Her ved overgangen til efteråret er det især græskarrene, der skal høstes; der bliver mange forskellige slags i år, og de skal være klar blandt andet til Halloween ved udgangen af oktober; så står vinteren for døren, og det betyder, at ænderne skal klar-

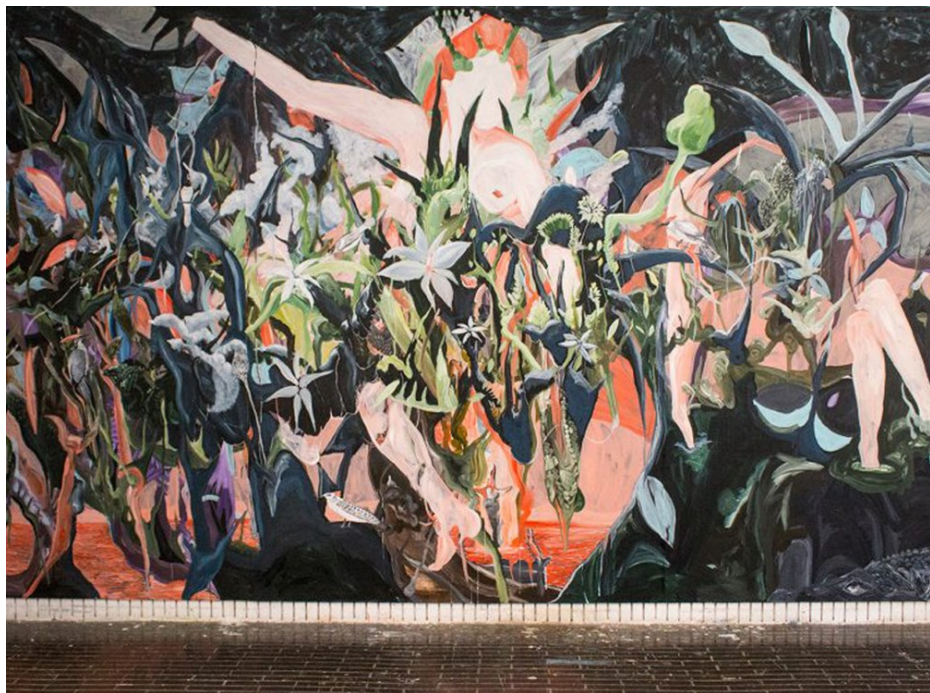
gøres til julesalget sammen med sæsonens juletræer. I starten af det nye år går der så gang i forberedelserne til den kommende højsæson 2024. *Der er ikke megen tid til at sidde med hænderne i skødet.*

Efterår med mange forskellige græskarsorter.

Gårdbutikken: "Fru Jensens vejbod og selv-pluk," Betina Jensen, Jungshovedvej 84.

Bladet kan købes i løssalg i gavlen på Jungshoved Skole, i Jungshoved Kirke og hos Boghandleren Tissot og Koch. Pris 30 kr.

Stort vægmaleri i samarbejde med The Danish Culture Institute, Rome (2016), hvor Mia-Nelle har opholdt sig flere gange.

KUNSTNERE PÅ JUNGSHOVED

MIA-NELLE DRØSCHLER

”Abstrakt kunst lokker os til at gå ud over overfladen, til at dykke ned i de lag af betydning og symbolik, der ligger under. Det er et sjælens sprog, hvor ordene svigter, og følelserne taler meget.”

Mia-Nelle Drøschler, Ambæk Mark

Af Sisse Siggaard Jensen

EN GÅRD PÅ AMBÆK MARK

Det var en blæsende dag; jeg måtte holde på hat og briller, da jeg stod ud af min bil for at interviewe Mia-Nelle, der er en nyttilflyttet kunstner på Jungshoved, vel at mærke, hvis man kan kalde det nyttilflyttet, når det er godt og vel 2 år siden, Mia-Nelle flyttede hertil. Ude på marken med højt til himlen og omkranset af marker ligger den gård på Jungshoved, hun har valgt at flytte ind i sammen med sin mand og en lille nysgerrig hund. Gården ligger med afstande og luft omkring sig; det skaber den ro, som er så afgørende for hende i arbejdet

med hendes kunst. I en sidebygning til gården finder jeg Mia-Nelle, som er i gang med et af sine mange og mangfoldige kunstværker i atelieret.

MULTIKUNSTNER

Mia-Nelle er en "multikunstner," der spænder vidt, når hun væver med tråde af maling eller andre materialer, der skaber kunstneriske udtryk hentet fra så forskellige kunstarter som abstrakt maleri på lærred og på vægge, skulpturer og digte med illustrationer – hun har en lang liste på sit CV med referencer til alle de mange udstillinger, bevillinger og ophold ved udenlandske institutter, for eksempel The Danish Institute, Rome, der har formet turen undervejs til erfarne kunstner. Ikke kun malerier på lærred har inspireret hendes arbejde, hun har som nævnt også givet sig i kast med store offentlige vægmalerier som for eksempel "Det er på

tide Holger Danske vågner," i samarbejde med Helsingør Kommune (2019) og "Under the surface the sky is always blue," i Københavns Kommune (2016).

Vægmalerierne kræver idé og visioner og maleteknik, der gør det muligt at omsætte visionerne til store billeder"vævninger," der næsten minder om gobeliner. Man sanser den koncentration og fysiske energi, der skal til, når det er op og ned ad stiger mange, mange gange, mens ideer og visioner driver processen fremad. Mia-Nelles billeder er ofte i store formater, det er med store armbevægelser, hun maler, så vægmalerierne giver rigtig god mening, når man også kender hendes øvrige kunst.

Der er også digte med illustrationer på CV'et – digtsamlingen "Elsk, elsk, elsk" (2022) er udgivet på forlaget Silkefyret – egentlig ønskede Mia-

Atelier med god plads

Skulpturen "VRED" (2023) giver form til vreden som arketypisk figur. I et performance art indslag på Spirefestivalen, august 2023, skal den tale vredt om vores forhold til os selv, hinanden og naturen.

Det var leg med børneler, der blev formet som fantasi-figurer, der igangsatte Mia-Nelles arbejde med skulpturer. De er bygget af mange lag papmache, der bliver holdt sammen af en indvendig struktur lavet af hønsenet

Nelle sig som barn at blive forfatter, men hun skiftede retning efter undervisning i billedkunst ved afslutning af grundskolen – sjovt nok blev hun undervist af den kunstner, som udformede vægmaleriet på den tidligere Købmandsgården i Jungshoved By. Som om det ikke er nok, så har hun også føjet skulptur og performance art til sine kunstneriske ud-

tryk. I august 2023 skal en af hendes skulpturer udstilles på "Spirefestivalen" (2023) med en performance, hvor skulpturen giver udtryk for sin vrede.

ATELIER MED GOD PLADS

Atelier og maleri 2022. Mia-Nelle Drøschler er en "multikunstner" bosat på Jungshoved. Det kræver plads at arbejde med de store formater, som er Mia-Nelles foretrukne flader og dimensioner.

Hele atelieret emmer af aktivitet. Det formidler en følelse af engagement og dynamik. Og det er en følelse, man genfinder i Mia-Nelles billeder og andre kunstværker; det er de brede og dynamiske penselstrøg, der er karakteristiske for hendes malerier. De skaber ukendte abstrakte universer, som sprudler af liv. Og malerierne skaber nysgerrige tanker om, hvor billederne mon begynder og slutter, hvad der skaber motiver, dybde, strukturer og materialevalg. Eller sagt med andre ord, hvordan er mon Mia-Nelles vej gennem forskellige stadier i udviklingen af de abstrakte universer, som kendetegner hendes kunst for tiden?

HÅRD SKOLE

Man skal ikke tage fejl; bag det dynamiske og abstrakte udtryk ligger et netværk af viden og erfaringer, der er et resultat af "hård skoling". Mia-Nelle trækker på viden om farvelære,

komposition, perspektiv, materialer og hun har mange års erfaringer med at omsætte denne viden til malerier gennem maleteknik og håndværk. Det er en viden og forankring, der muliggør, at hun som kunstner kan søge at finde nye veje, afprøve nye materialer, nye udtryksformer men med en forankring i klassisk teori og praksis. En basis, hun blandt andet har fået med sig på turen gennem sin uddannelse, der sluttede i 2010 ved "Fine Art," Goldsmiths University of London – et internationalt anerkendt kunstinstitut.

SJÆLENS "SPROG"

Et kunstværk er samlet set en udforskning af et koncept; det er med konceptet og farverne, at malerierne starter, siger Mia-Nelle. Der ligger en udforskning af eksistentielle livsspørgsmål både bag og i hendes malerier, hvor især farverne taler et sjælens sprog; underbevidste og intuitive sider af vores liv taler gennem farverne, som hun udtrykker det: "Kandinsky maler jo sjælen;" så det sjælelige er det koncept, Mia-Nelle udforsker for øjeblikket, men ikke i en religiøs forstand snarere som det spirituelle, der formidler, at vi som mennesker kommer hinanden og naturen ved. Man kan beskrive det som Mia-Nelles søgen efter underbevidste og kollektive erfaringer formet som arketyperiske figurer inspireret af dybdepsykologien.

Et værk starter derfor med et kon-

cept, som må udforskes, og et valg af farver. Det foregår konkret ved at Mia-Nelle vælger flere farvepaletter, som bliver placeret forskellige steder i atelieret som forudsætning for at starte på arbejdet med at skabe de abstrakte universer. Farverne betyder alt. Hun formulerer det på denne måde:

"Jeg er overbevist om, at skulle mit hus ulykkeligvis brænde ned en dag, da vil jeg springe ind i flammerne for at redde mit farvebibliotek [selvblandede farver] som det eneste. Jeg ser farverne som mit DNA i alle malerier, jeg udfører. Så vigtigt er det for mig at blande mig frem til mine egne farver og beholde dem." Lær at male, s. 26.

Stilen har tidligere været en udforskning af det figurativt-surrealistiske, men nu er det snarere en intuitiv og abstrakt-impressionistisk nerve, der løber igennem de maleriske universer. Og, det intuitive og dynamiske skabes blandt andet ved at perspektiv opbygges gennem brugen af farver, udfoldet i et væld af brudte, runde, kantede, spejlede flader kombineret med strukturer af baggrunde, mellem-grunde og forgrunde, hvor lyse farver for eksempel kan danne baggrund og de mørke forgrunde. I udformningen af de abstrakte malerier laver Mia-Nelle ikke længere skitser før maleriet påbegyndes; arbejdet med skitser er en træning og fremgangsmåde, der er så indarbejdet for hende, at den kan virke i selve den

"Ulve" 2010. Den figurative og kompositoriske skoling skinner igennem de mangefacetterede flader, som skaber et hav af overflader og "underflader" i billedet; de mange facetter er et stiltræk, der går igen i mange af Mia-Nelles billeder. (300x200).

aktivitet, det er at male, så det vokser ud af bevægelsen og dynamikken. Hendes professor ved kunstakademiet i London kunne finde på at kræve op til 63 skitser, før hun kunne begynde på et maleri, så det var en hård skole.

EGO'ETS MAGT

Udforskning af ego'et er et eksempel på den skabende proces, Mia-Nelle er optaget af for øjeblikket; en udforskning, som hun kommenterer med udsagnene: "Its all about me, its all about me, its all about me;" ego'ets magt er så skræmmende, siger hun: "... jeg må slås med det hver morgen, når jeg vågner: I want to be the most famous artist of all time;" så hun har taget ordet "karriere" ud af sit sprog og arbejder i stedet med at udforske dét, som giver mening i forhold til det

valgte koncept givet tidsånden.

"I am trying not to be all the things inside of me," 2022 (200x240 cm).

GALLERI-INDUSTRIEN

Men det fører problemer med sig, når det kunstneriske udtryk har så mange forskellige former; det gør det vanskeligt at blive genkendelig som kunstner, og det gør det vanskeligere at få sine billeder solgt. Mange gallerier foretrækker et meget genkendeligt udtryk: "... dette er en Mia-Nelle," så det kan være vanskeligt at få lov til at følge sin egen kunstneriske vej. I det hele taget holder Mia-Nelle sig fri af det, hun kalder galleri-industrien. Når man som kunstner bliver en del af et galleri, så letter det markedsføring og salg, men det medfører også tilpasning til galleriets interesser fremfor til det kunstneriske udtryk. Så, der er ikke andet at gøre end at være konstant opsøgende, besøge mange forskellige gallerier og udstillinger og selv deltage. Det er en tidsrøver, det kræver investering af megen energi, men det er nødvendigt, når man stræber efter at have kunsten som levevej. Det har lettet situationen for Mia-Nelle at blive medlem af "Corner kunstnersammenslutningen;" det åbner for et netværk af gode kontakter samt mulighed for at deltage i jævnlige udstillinger.

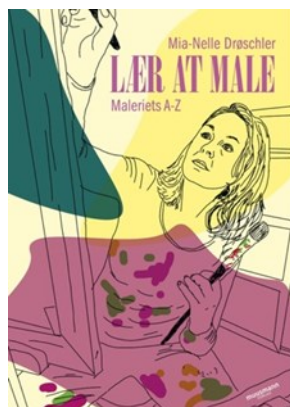

"Smile" 2020. Et "farveunivers," hvor konturer og flader væves som en visualisering af bevidsthedsstrømme, der både er en del af en drømmeverden, men også af det vågne levede liv. (145x125)

BOGEN "LÆR AT MALE"

Coronaen betød, at Mia-Nelle måtte aflyse udstillinger. Det var et "set-back," som var svært at håndtere. Derfor besluttede hun at skrive en bog med et koncentrat af hendes viden, skoling og mangeårige erfaring. Med den enkle og ligefremme titel "Lær at male" gennemgår hun nogle af de væsentligste aspekter og trin i den proces, det er at lære at male. Og, hun har udviklet en metode, som strukturerer hele bogens disposition og de mange konkrete opgaver, der er en del af læreprocessens mange mulige veje. Indholdet bygger ikke kun på egne erfaringer, for Mia-Nelle har mange års erfaring med forskellige former for undervisning. Hun holder workshops af varighed på 3 eller 5 dage; det er workshops med få elever, som alle får plads i hendes ateli-

er. I den seneste tid har hun desuden arbejdet på at udvide sine workshops med en online kunstskeole.

Besøg Mia-Nelles hjemmeside; den er fuld af spændende tanker og kunst, og man kan følge med i annonceringen af hendes udstillinger og workshops m.m.: <https://www.mianelle.com/>.

Mød din borgmester på Jungshoved skole

Tirsdag den 24. oktober 2023.

Denne dag kan man enkeltvis eller gruppevis møde borgmester Mikael Smed.

Der vil være mulighed for at drøfte et hvilket som helst emne, en idé, en bekymring, med mere. Der vil ikke være tale om sagsbehandling men om en dialog, hvor borgmesteren har mulighed for at drøfte sager videre med kommunalbestyrelsen eller administrationen, hvis der er behov for dette.

Borgmesteren er til rådighed mellem kl. 10 og 15. Der er ikke mulighed for tidsbestilling, så man møder bare op.

Man er også velkommen til at foreslå emner til Lokalforums bestyrelse, som mødes med borgmesteren samme dag kl. 15.

Dialogmøde om grundvand den 20. november 2023

Årets sidste dialogmøde med politikerne er i støbeskeen, og denne gang skal det handle om grundvand. Der er ikke en konkret dagsorden endnu, men vi arbejder med disse del-emner:

- Hvordan er kvaliteten af drikkevandet på Jungshoved?
- Hvor dannes grundvandet på Jungshoved?
- Hvilke trusler er der for grundvandet – og dermed vores drikkevand?
- Hvad kan vi gøre individuelt og i fællesskab for at bevare en god kvalitet af drikkevandet?

Vi udsender et konkret program i god tid inden mødet på maillisten – og sætter programmet op i info-skabene.

Husk at sætte kryds i kalenderen den 20. november 2023, kl. 19-21 – og det er i Egnshuset, det foregår!

Med venlig hilsen, miljøudvalget v/Steen Hansen

Jungshoved Lokalforum

Velkomstmøde for nye beboere på Jungshoved

Det vil glæde lokalforum at se nye beboere på Jungshoved til et eftermiddagsmøde på Jungshoved skole,

**Jungshovedvej 46, 4720 Præstø:
Lørdag 28.oktober 2023 kl.14-16**

Lokalforum byder velkommen og fortæller om de mange muligheder på Jungshoved. Der vil være mulighed for en guidet tur rundt på halvøen med delebussen Frøen, en rundvisning i skolen og tid til at snakke sammen.

Der serveres kaffe/te/saft og kage.

Vi håber at se jer – tilmelding til:

lisejacobsen1@gmail.com

eller 24 45 31 47 senest d. 25.10, tak.

Fortæl os gerne, om I har børn med og i hvilken alder af hensyn til arrangementet.

Venlig hilsen, på vegne af lokalforum,

Udvalget vedrørende turisme og bosætning.

Ove, Henning, Allan og Lise.

Bladet kan købes i løssalg i gavlen på Jungshoved Skole, i Jungshoved Kirke og hos Boghandleren Tissot og Koch.
Pris 30 kr.

Tiny Barn House – 2. del af en drømmehistorie

af Inger Høedt-Rasmussen

Hvor skal hestene være?

Vi er godt i gang, var jeg lige ved at skrive. Men lad os være ærlige: Det er vores fantastiske og utrættelige håndværkere, som holder tidsplanen, forbedrer vores ideer og lever med at vi kommer og går i vejen. Drømmen er ved at blive til virkelighed!

I sidste nummer af bladet kunne I se et fundament, og nu står huset op med det flotteste tag. Der mangler så lige en del af det indvendige, men se hvor de er nået til:

Havearbejdet er ikke nu, hvor diskussionerne går på, hvor lille vask man skal have i et badeværelse, om gryder

og pander kan være uden håndtag, så de fylder mindre, og om dobbeltsengen skal være 140 eller 160 cm bred? Kan man love sin partner, at man ikke tager et gram på de næste 20 år?

Den pose blandede vilde blomsterfrø jeg smed på højen foran huset i april er dog blevet til fine blomster blandet med brændenælder, bynke og brombær. Der skal nok beskæres nogle træer, men det skal vi lige snakke med naboerne om.

Vores børn og børnebørn har spurgt hvor gæsteværelserne er, og der henvises til fri teltning eller man kan stu-

ves sammen på hemsen! Eller vi vil benytte B & B til vores gæster. Vi har selv haft fornøjelsen af at overnatte hos Sonja på Stavreby Strandvej i romantiske omgivelser med god kaffe.

Vores første overnatning på betongulvet i polarsoveposer gik fint og vi tog termokanden med til Stavreby Havn tidligt om morgenen og nød både morgenstilhed og de flinke folk, der åbenbart også nyder morgensol og havudsigt. Man føler sig velkommen i Stavreby.

Vi undskylder rod, støj og den store arbejdsvogn ud mod vejen, der ikke pynter. Det slutter forhåbentligt den 1. uge i september. Der indtager vi huset - også selv om det ikke er helt færdigt.

Min største udfordring lige nu, er vores tre ældre, velopdragne islandske heste, som gerne vil se hvordan der ser ud i Stavreby og ligesom os selv prøve at være der fuldtids 1-2 måneder. De kan være bag vores hus om natten, men mangler en græsmark! Hestene kan kontaktes på mobil 40 21 05 85!

Læserne skriver

Fra Jungshoved Skole, Foreningen Norden Præstø "vakant" og på lågen til Gøngegård er der indkommet i alt hele 8,2 kg, som er blevet sendt videre.

Med en arm eller et ben kan man forsørge sin familie.

Vi fortsætter med at samle ringene til proteser til mennesker i Thailand, som har mistet et ben eller en arm grundet slangebider, landminer eller diabetes.

Tak for alle de mange poser, store som små.

Torben & Linnet Dinesen

Fritidsfiskerforeningen Bøgestrømmen/Præstøfjord

Som bekendt er der nedlagt forbud mod fritidsfiskeri efter ål. Heldigvis er der stadig fjordrejer, og et par af foreningens medlemmer fangede pig-hvar her i begyndelsen af sommeren – godt nok lidt langt ude i Faxe Bugt; men hvilke andre fisk findes der i vandløb og i farvandene i vores område?

En af Fritidsfiskerforeningens medlemmer ved noget om, hvad der kan fanges i Præstø Fjord, nemlig Nøglefisker Poul Dünweber. Ved du, hvad en nøglefisker er, og hvem han indberetter sine fangsttal til?

Hvad gør Vordingborg Kommune for miljøet og gydepladser i vore vandløb? Vidste du f.eks., at Vordingborg Kommune var den første kommune i Danmark, der oprettede en såkaldt geddefabrik, og at en af forgangsmændene i det projekt hedder Jimmi Spur Olsen? Og vidste du, at DTU Aqua for godt et par år siden udførte en undersøgelse af brakvands-geddernes vandringer i området fra Præstø Fjord gennem Bøgestrømmen og Jungshoved Nor til Bogødæmningen og Farøbroen?

Hvis du vil vide mere om alt dette og meget andet, så er du velkommen til Fritidsfiskerforeningen Bøgestrømmen/Præstøfjord's arrangement:

Fisk i og omkring Bøgestrømmen og Præstø Fjord

Tirsdag d. 3. oktober 2023, kl. 19:00

Jungshoved Skole

med oplæg af

Nøglefisker Poul Dünweber, Præstø

Vandløbsmedarbejder Jimmi Spur Olsen, Vordingborg Kommune

Alle er velkommen!!

Nyt fra Egnshuset Jungshoved Skole

Efter en dejlig sommer med masser af aktivitet bl.a. i Folkeparken venter nu en aktiv vintersæson på Jungshoved. På de næste sider kan du læse om de mange tilbud i skolen og på halvøen i øvrigt.

Har du lyst til at være kreativ sammen med andre, er der keramikundervisning, blomsterværksted, syhold, strikkecafé og vævestue.

Har du lyst til at bevæge dig sammen med andre kan du gå til pensionistgymnastik, yoga, Tai chi/ Gi gong, linedance, Glad dans, petanque, bordtennis eller badminton. Du kan også deltage på traveture på Jungshoveds mange ruter af ca. 5 km 's læng

Du kan lave mad med andre, møde

spille billard og kort eller iane en god bog på biblioteket. Her finder du, takket være mange donationer, rigtig gode bøger for enhver interesse.

Jungshoved lokalforum inviterer til borgermøder med forskellige temaer, somme tider med gæsteforelæsere eller lokale politikere. Lokalforums mange udvalg mødes til møder på skolen og lægger nye planer for fremtidigt virke. I efteråret kan du "møde din borgmester" til en snak om noget, der optager dig.

Skolen holder 100 års fødselsdag d.7. oktober kl.13.00-16.00

hvor vi inviterer til kaffe/te og kage, udstilling mm.

Alle er velkomne. Se mere andetsteds i bladet og på opslag.

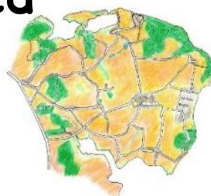
I 2024 holdes der åbent hus i hele skolen lørdag d.23.marts kl.:

Tag disse midtersider ud af bladet til opslagstavlen

Det sker i vinter på Jungshoved

Velkommen til en ny vintersæson 2023 – 2024

Se her, hvad vinteren byder på af faste aktiviteter:

Sæson 1.oktober til 30.april, hvor intet andet er nævnt.

Aktivitet	Kontakt	Tid	Sted
Vævekredsen	Torben Stade Nielsen 22 78 59 70	Onsdage 19.00 -21.00	Vævestuen
Blomsterværksted	Hanne Rasmussen 25 11 40 87	Torsdage 13.30 -16.30	Vestlokalet
Kniplehold	Ingrid Oxlund 36 92 04 92	Mandage 19.00-22.00	Vestlokalet
Sy - holdet	Hanne Hansen 23 46 27 19	Onsdage 13.00-16.00	Vestlokalet
Strikkecafé	Hanne Hansen 23 46 27 19	Onsdage 19.00 -21.30	Vestlokalet
AOF Keramik, 3 hold v. Tine Bech Willumsen	Tine Bech Willumsen 26 79 39 32	Tirsdage 3 hold mellem 13.00—21.00	Vestlokalet
Strandjagt, billard, dart, ture	Morten Larsen 24 83 97 76	Torsdage 19.00 -22.00	Strandjagts- lokalet/i natur
"Madhold 1" Madlavning, mænd	Kaj Henriksen 55 99 90 91	Onsdage 18.00 -21.00	Køkkenet
"Madhold Elite" Madlavning, mænd	Karsten Elm 29 70 52 48	Mandage 16.00 -19.30	Køkkenet
"Madhold vegetar" Madlavning	Torben Stade 22 78 59 70	Torsdage i lige uger 17.00 -21.00	Køkkenet
Petanque, kortspil, hygge JPF	Holger Christensen 28 89 58 13	Tirsdag 13.30 -16.00	Gymnastiksal, Vestlokalet
Badminton, bordtennis JPF. Få en spilletid	Lise Jacobsen 24 45 31 47	Alle hverdage 9.00 -22.00	Gymnastiksal
Happy Feet Linedance Begyndere og fortsættere	Trine Sisbo 71 90 13 64	Onsdag 17.00-18.30 18.00-19.30	Gymnastiksal

Gå en aktiv vinter i møde

Se mere i bladet i bladet Jungshoved og på www.jungshoved.net

Kontakt til Styregruppen for Egnshuset Jungshoved skole:

Lise Jacobsen 24 45 31 47

Aktivitet	Kontakt	Tid	Sted
Pensionistgymnastik JPF	Birgit Pagh 60 77 84 22	Torsdage 10.00 -11.00	Gymnastiksal
Yoga morgen M/K	Sussie Jensen sussie@jensen- yoga.dk	Torsdage 9.00- 10.30	Stuen 1.sal
Yoga for mænd	Sussie Jensen Se ovenfor	Onsdage 16.30 - 18.00	Stuen 1.sal
Yin yoga Fra 25.10-29.11	Sussie Jensen Se ovenfor	Onsdage 15.00-16.00	Stuen 1.sal
Solhvervsyoga	Sussie Jensen Se ovenfor	Torsdag 21.12 kl.10.00-12.00	Stuen 1.sal
Tai Chi/Qi Gong	Carsten Wang J. 61 60 34 05	Fredage 9.00 -11.00	Gymnastiksal
Bibliotek Udlån af bøger, spil	Lene Gurskov 23 70 83 01	Alle hverdage	Biblioteket
Fritidsfiskerforening	Bjarne H Sørensen 40 22 22 32	Skiftende bl.a Foredrag d.3.10 Se mere her i bladet	Østlokalet mm
Traveture på Jungshoved 5-6 km.	Marianne, Bent, Torben og Lise 24 45 31 47	Onsdage kl.13.00 1 gang /mdr.	Skiftende Se mere i bladet
Syng sammen aftener	Lise Jacobsen 24 45 31 47	Tirsdage Se næste side	Stuen 1.sal
Spiseklubben	Knud Jacobsen 22 21 55 25	Torsdage Se næste side	Stuen 1.sal
Bankospil JPF 1.man. i hver måned	Holger Christensen 28 89 58 13	Mandage 1.gang d. 2 .10	Forsamlingshuset

På gensyn, venlig hilsen, styregruppen for Jungshoved skole

Flere aktiviteter til hygge og fællesskab:

SYNG SAMMEN AFTENER:

Kan du lide at synge sammen med andre?

Så kom op på første sal i Jungshoved skole og vær med.

Vi synger lystige viser, højskolesange, salmer, nye viser, årstidsange m.m. Mogens Jacobsen og Bo Pagh spiller til. Foreløbigt planlagt til:

Tirsdage: D.10.10, 7.11, 5.12, 16.1, 20.2, 12.3 (19-21:00)

Der er mulighed for at købe kaffe/te og kage i pausen. Pris 25 kr.

På gensyn, alle er velkomne.

SPISEKLUBBEN PÅ JUNGSHOVED SKOLE:

Den åbne spiseklub v. Merete, Kurt og Knud byder på aftensmad flg. datoer:

Torsdagene d. 12.10, 23.11, 18.1, 29.2, 14.3 kl.18.00

Til maden serveres vand. Øl, vand og vin kan medbringes

Pris: 75 kr. for voksne og 30 kr. for børn pr. gang.

Tilmelding fra gang til gang nødvendig til Knud Jacobsen, 22 21 55 25

eller mail: knudjacobsen@gmail.com Max. 35 delt. pr. gang

JULEMARKED

Der bliver traditionen tro julemarked i skolen

Lørdag-søndag d. 2. og 3. december kl. 10-15

JULETRÆSFEST

for børn og voksne i Folkeparken

og skolen er planlagt til **lørdag d.9.dec. kl.15.00-17.00**

Læs mere på www.jungshoved.net eller på facebook.

ARBEJDSDAG I SKOLEN:

Alle brugere rengør og vedligeholder skolen på

arbejdsdage i løbet af året. **Næste: 2.10 kl.9.00-13.00**

Vi mødes i køkkenet til morgenkaffe og arbejdsfordeling.

Alle er velkomne!

Fugle på Jungshoved

Trane. Foto: Maco Möller

Hvis man her igennem sommeren synes at man har hørt traner i det fjerne, er det sikkert rigtigt.

Minimum et tranepar har oversomret hos os. I hvert fald er to, meget "snakkende" fugle, jævnligt set flyve forbi min matrikel. Ofte har jeg også, i stille vejr, kunne høre dem fra formentlig Ræveholm- eller Ambæk mose. Hvor også større flokke kan ses raste i trækperioden.

Tranen er steget i antal i de senere år. Det er ikke længere en sjælden ynglefugl i Danmark. Den har altid været almindelig på træk om foråret, især i østenvindsperioder fra midt marts til først i april. Det er ikke usædvanligt at kunne tælle over tusinde fugle på en god trækdag. Den skandinaviske bestand, tæller efterhånden også op imod tyve tusinde par. Det har i senere år været almindeligt at se småflokke i og omkring vore moser og enge om foråret, også efter træksæsonen. Men jeg har foreløbig ikke hørt om succesfuldt yngleforsøg. Men det er nok et spørgsmål om tid.

De har især brug for større fugtige områder med godt udsyn og fred i yngletiden. Det kan være et problem med den udbredte bukkejagt lige i den tid med små unger. Tranen har dog ikke mange fjender, selvom den yngler på jorden. I kraft af dens størrelse og temperament, kan den jage de fleste rovdyr på afstand. Selv ræven, skulle vist have svært ved at skræmme en trane.

Tranens succes, både nord og syd for Danmark, formodes at hænge sammen med bedre beskyttelse i vinterkvartret. Den nordeuropæiske bestand er samtidigt begyndt at foretrække at tilbringe vinteren i Sydvesteuropa, i stedet for Mellemøsten og Tyrkiet. Det har tilsyneladende været en fordel. Derudover er det mildere klima sandsynligvis også en fordel for den. Derfor er flere og flere også begyndt at overvintre herhjemme eller i Centraleuropa.

Sune Madsen

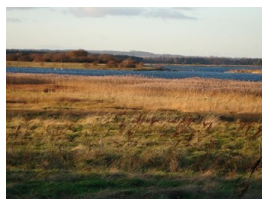
Traner i Ræveholm Mose. Foto: Sune Madsen

Jungshoved Lokalforum

Velkommen på travetur på Jungshoved

Onsdag 25. oktober 2023 kl.13.00

En tur fra Roneklint By rundt stranden

Mødested:

Ved infoskabet midt i byen, hvor Batterivej, Kohavevej og Roneklintvej mødes.

Turens længde: Ca. 4 km.

Onsdag 22. november 2023 kl.13.00

En tur i Tjørnehoved skov og strandenge

Mødested:

På Jungshovedvej ved vejen ind til skoven lige vest for dæmningsgen over Noret.

Turens længde: Ca. 6 km.

Onsdag 20. december 2023 kl.13.00

En tur i det åbne land mod kirken

Vi slutter turen med gløgg i madpakkehuset i Folkeparken.

Mødested:

P-pladsen ved Folkeparken, Mislehøjvej 3.

Turens længde: Ca. 6 km

Kom med på tur i dit lokalområde, mød andre beboere, lære nye steder at kende, få en hyggelig snak, mens du går.

Alle er velkomne På gensyn og venlig hilsen turudvalget, *Marianne, Bent, Torben og Lise*

AFFALDSINDSAMLING PÅ JUNGSHOVED SØNDAG 15. OKTOBER KL. 10.00-12.00

Mødested: Jungshoved skole

Jungshoved Lokalforum arrangerer endnu en affaldsindsamling i år – denne gang i samarbejde med Ren Natur. Vi mødes i skolegården, hvor der uddeles ruter, sække og handsker.

Også denne gang laver vi et par korte børnefamilieruter!

Tilbage i skolegården senest kl. 12.00 sorteres og vejes affaldet, og der bydes på kaffe/te/ saft og kage.

Vi håber, at rigtig mange vil medvirke søndag 15.10 – og resten af året, så vi kan have en ren halvø til glæde for mennesker, planter og dyr.

På gensyn og venlig hilsen, Jungshoved Lokalforum

STØT BLADET

Store som små bidrag modtages med TAK

Konto nummer: 6140 0004064737. Skriv BIDRAG på indbetalingen.

Foto: Andreas Rasmussen on Unsplash

Skovture på Sydsjælland – dos and don'ts

Af Line Pedersen, Stavreby

Jeg er vokset op i Nordsjælland med de offentligt ejede skove. Der har jeg både gået, løbet, redet og, måske allervigtigst, plukket anemoner i skovbunden inde mellem træerne. Statsskovens hovedformål er da også at skabe natur og oplevelser for befolkningen. Så, da jeg rykkede til Jungshoved, var jeg helt blank, hvad angår de ting, man må og ikke må i privatejede skove.

”Du er jo ikke i Sverige og har allemandsret,” sagde Roneklints anlægsgartner og jæger Mads Garup en dag til mig og forklarede, hvorfor jeg ikke bare må gå rundt inde mellem træer-

ne men skal blive på de faste veje. Det blev jeg en del klogere af – så derfor denne artikel.

Cirka 24.000 skovejere

Danmarks skove er fordelt på cirka 24.000 ejere. 25% af skovarealet er offentligt ejet af stat og kommuner, mens de øvrige 75% er ejet af private, herunder også selskaber og fonde. Og, hvor fx Nordsjælland har masser af statsskove, er skovene på Sydsjælland stort set alle privatejede, og mange ejes af større godser og gårde.

Derfor har jeg været forbi August Hage, som ejer Oremandsgårds 8,5 km² skove, til en snak om dos and don'ts. Ligeledes har jeg besøgt Anne-

mette og Sten Scheibye, der ejer den meget mindre skov mellem Bøged og Stavreby, måske bedre kendt som rododendronskoven. For, også deres tanker og indtryk ville jeg gerne både høre og formidle her i Jungshoved-bladet.

Corona ændrede skovens dybe, stille ro

Lad os slå fast med det samme: August Hage er glad for, at hans skove bruges og nydes af både os fra Jungshoved og af mange andre. Ingen tvivl om det. Vi er meget velkomne.

Men nu har jeg jo lagt vejen forbi ham for at bore lidt i rammer og regler for vores nydelse af den private skovs ro, dufte, farver og lydunivers. Så, jeg forklarer mit ærinde og beder August sætte ord på forandringer og grænseovertrædelser. For jo, de er der skam:

”For 10 år siden tog vi aldrig nogen i at gå på tværs af skoven. Nu er det 5-10 om måneden,” fortæller han og tilføjer, ”... at der helt sikkert er et stort mørketal.” Vendepunktet kom med coronaen. Pludselig besøgte mange flere mennesker skoven, og adskillige af dem var helt nye skovbrugere, som ikke kender reglerne, fordi de ikke er vokset op på landet.

August Hages observationer stemmer overens med de officielle registreringer: 8 ud af 10 af os har været i skoven inden for det seneste år, og trends som for eksempel skovbadning vinder frem. Og, der-

for er snakken med August også meget vigtig både for ham og for os, hans skovgæster.

”Hvad er det afgørende, at vi ved om dine skove,” spørger jeg ham.

”Grundprincippet er, at skoven for os er en forretning. Vi lever af at sælge træ og af, at folk betaler for at have jagten. Det tror jeg ikke, folk tænker over – de tænker bare ’natur’ og ikke ’produktion’ [...] Men egentlig forholder det sig med skoven lidt ligesom med marker, hvor folk godt ved og også har respekt for, at der dyrkes afgrøder, og hvis de for eksempel går ind i kornet, ødelægger de noget. Jeg ville ønske, at de tænkte på samme måde om skovene. Men det gør de ikke umiddelbart. De ved ikke, at de faktisk ødelægger noget, hvis de går rundt inde mellem træerne, eller lader deres hunde løbe frit. Vi så allersidst igennem fingre med problematikken, men efter coronaen kom det til et punkt, hvor det var problematisk for vores levebrød. Folk forstår det jo godt, når man fortæller dem, hvad de må, og hvorfor der er ting, de ikke må.”

August forklarer videre, at vi jager vildtet væk, når vi fjerner os fra skovvejene. De store skovejere, heriblandt Oremandsgård, udlejer nemlig dele af skovene til jagt.

”Man tjener ikke meget på skov, forklarer han, men jagten er en stor indtjening. På Oremandsgård har vi tre jagtkonsortier, og de betaler jo blandt

andet for, at vildtet er der og kan søge ind i de rolige og trygge områder væk fra skovvejene. Så hvis folk går i de områder, hvor dyrene holder til, søger dyrene væk. Og jægerne vil naturligvis ikke betale for noget, der ikke er der, så derfor er det mig som godsejer, der skal sørge for, at folk bliver på stierne, så jeg ikke mister indtjeningen.”

Spørg om lov

I Oremandsgårds skove må man godt samle blomster og svampe helt op til 2 meter fra de faste skovveje. Bare ikke længere væk. Og har man særlige ønsker, så spørg om lov, siger August.

Mange spørger da også, fortæller han. For eksempel, om de må samle blomster, klippe granskud, samle pyntegrønt eller købe flis. Nogle spørger også, om de må holde orienteringsløb, men det får de som regel nej til, fordi de netop løber på tværs af skoven, og så er vi tilbage ved det med, at dyrene skal have ro inde mellem træerne.

”Jeg ønsker jo, at folk skal nyde skovene. Men det, der kan gøre én sur, er, hvis man ikke bliver spurgt. For så ødelægger man noget, uden at have forstået hvad det drejer sig om. Og desværre er mit indtryk, at ingen læser skiltene ved indgangene til skoven. ”Men,” skynder han sig at tilføje: ”Mange kan godt finde ud af det. Vi bliver bare efterhånden uproportionalt sure over små ting, fordi der er

så mange overtrædelser.”

Sådan hjælper vi

Denne artikel skriver jeg derfor for at hjælpe os alle sammen, både skovejere og skovgæster. Af samme grund spørger jeg også August, hvad vi andre kan gøre for at hjælpe. Og hans svar lyder:

”Det allerbedste er, hvis I hjælper med at formidle, hvad man må og ikke må, så vi ikke skal gå i mindre og mindre sko. Hjælp os ved kun at gå på de reelle veje – og ikke på dyrestier eller i traktorspor efter skov arbejde. ”Du må det meste, hvis du spørger,” gentager August.” Én person er jo ikke et problem. Der kan vi næsten altid finde en løsning. Så spørg, men hav forståelse for at mailbakken af og til flyder over, og at vi derfor ikke altid kan nå at vende lynhurtigt tilbage.

Og nej, man må ikke overnatte i skoven.” Desværre oplever August, at folk er begyndt at overnatte ved Husflidsskolen og også efterlader skrald dernede.

”Autocampere er ved at blive et problem,” sukker han. ”For ophold med autocampere kræver de rette faciliteter. Og de er der ikke – hvilket antal af efterladte latrinspande på parkeringspladsen ved Husflidsskolen desværre vidner om. Dem er vi så nødt til at fjerne, før der kommer bryllupsgæster.”

Rundture i Bøged skov

Jeg forlader Oremandsgårdskovene og tager tilbage til Jungshoved og den lille og meget elskede skov mellem Bøged og Stavreby, som ejes af Sten og Annemette Scheibye. De bor selv midt i den lille skov ud til vandet i det gamle traktørsted, og de fortæller også gerne om deres skov og ønskerne for, hvordan folk bruger den.

”Sten har altid ønsket sig en skov,” fortæller Annemette, og Sten tilføjer selv, at han egentlig gerne ville have været skovuddannet, men endte med at læse kemi og fysik. Så med Bøged skov er hans og også Annemettes

skovdrøm gået i opfyldelse.

Også i deres skov er der meget, vi må.

”Vores ønske har været, at folk skal kunne gå ture i vores skov. Så stien gennem det lille skovstykke mellem vores hus og sommerhusene ved Bøged har vi åbnet, så man kan gå der. Og man må også godt gå nedenom vores hus på den sti, vi har anlagt til det samme nede ved vandkanten, bare man ikke går oppe på plænen ved huset. Og det overholder folk,” smiler Annemette.

Scheibye-parret har gjort en del for, at folk skal kunne gå ture, der ’går rundt’. Skovvejen, der går på bagsiden af skoven med udsigt mod Stavreby og Over Lyngen, har de decide-

ret anlagt, for at folk kan gå der og også for, at der ikke er tvivl om, hvor man må gå. – For ellers ville folk gå på markerne, siger Sten.

Og skulle man være i tvivl, så hold øje med skiltningen. For, der står faktisk et skovskilt, der hvor man ifølge reglerne må gå ind i skoven.

Fra 6.00 til solnedgang

Også Annemette og Sten får spørgsmålet om, hvad det er vigtigt, at vi andre ved. "Det allervigtigste er, at folk overholder naturbeskyttelsesreglerne. Det vil sige, at de kun går på de faste veje og stier, at de kun færdes i skoven mellem kl. 6 og solnedgang, og at de har deres hund i snor," ridser Sten det op.

"Mange hunde løber efter råvildt og andet – så dét er vi ømtålelige om. Dyrene skal have fred, både for hunde og om natten."

Men hvad kan så gøre hr. og fru Scheibye stramme i betrækket? Svaret lyder: Skrald i skoven, svampejagt, løse hunde og folk, der ikke bliver på stierne.

Jeg kan fra min snak med dem supplere og oplyse, at man ikke må ride i Bøged skov. Til gengæld må man godt cykle, dér hvor der er egnet til almindelig cykling. Og ja, rigtig gættet; det er på vejene og ikke udenfor dem.

Jeg har selv plukket lidt anemoner i

deres skov, fortæller jeg dem. Og de smiler og siger: "Jamen, den gamle regel siger jo også, at man må tage det med, man kan have i en hat".

Igen: Kom og spørg

Og ellers, ja så siger de nøjagtig ligesom August: "Kom og spørg. Og det kan man netop gøre som lokal. Spørg, spørg. Så længe man overholder reglerne, så er det vores ønske, at jo flere der får glæde af skoven, jo bedre. [...] Nå ja, og så en lille bøn fra os og fra ham, der hjælper os med bl.a. træfældning. Han oplever nemlig, at ikke alle respekterer, at han stopper dem. Vær sød at lytte til ham, for træer, der falder ved fældning, er farlige, siger de."

Vi er ved at afslutte snakken, og jeg skal til at pakke mine noter, da Annemette siger: "Åh, måske vi lige skal tilføje en ting: Pas på flåter, for vi har sindssygt mange. Jeg har selv haft 4 flåtbid i år, og jeg har også haft borrelia én gang i år," fortæller hun og fortsætter: "Og vores hund har 3-5 flåter efter hver tur i skoven. Så tjek jer selv for flåter."

Annemette får dermed de afsluttende ord. ♦

Regler for færdsel i skove

I offentligt ejede skove

- må man færdes hele døgnet
- må man færdes til fods overalt i skoven – både på veje og stier og i skovbunden
- må man cykle på alle egnede veje og stier
- må man ikke færdes med motorkøretøjer
- skal man rette sig efter skiltningen
- skal man have hunde i snor
- skal man søge om tilladelse, hvis man vil afholde fx cykelløb eller spille rollespil
- må man normalt ride i skridt, trav og tølt på asfalterede veje, stenlagte veje og grusveje, der er bredere end 2,5 meter. Man må også ride i skovbunden, men ikke i områder med nye planter og unge træer. Og man må heller ikke ride på gravhøje og andre fortidsminder eller på skovens marker, i indhegninger mv.
- må man, hvis man har et handicap, anvende kørestole og også trehjulede knallerter i skoven
- må man samle nødder, bær, svampe, frø, kogler, blomster, urter, grene, kviste, mos og lav fra skovbunden til eget forbrug. Man må samle cirka en posefuld.

I privatejede skove

- må man færdes fra kl. 6 om morgenen og frem til solnedgang
 - må færdes til fods og på cykel, men kun på skovveje og stier.
 - må man ikke færdes med motorkøretøjer
 - skal man rette sig efter skiltningen
 - skal man have hunde i snor
 - må ikke slå sig ned nærmere end 150 meter fra bygninger
 - skal man have ejerens tilladelse til særlig benyttelse af skove til arrangementer
 - må ejeren bestemme om og hvor, man må ride.
 - må man samle nødder, bær, kogler, svampe, blomster, urter, grene, kviste, mos og lav, hvis man kan nå dem fra stier og veje. Og kun til eget brug – dvs. cirka en posefuld.
 - må man IKKE færdes i indhegnede bevoksninger, indhegnede klitter, rørbevoksninger, arealer med landbrugsafgrøder, udyrkede arealer, haver og gårdspladser, der ligger inde i skoven.
- Hvis skoven er under fem hektar, må skovejeren godt lukke skoven af for offentligheden.

Løvfrøerne på Jungshoved

Af Flemming Kruse

Jeg har i en del år stået for optællingen af løvfrøerne på Jungshoved. Optællingerne foretages i maj, hvor løvfrøerne har deres yngletid. Det meste af arbejdet gennemføres om natten, hvor padderne er aktive. Arbejdet udføres hovedsagelig ved lytning, lysning og omhyggelig optælling af de kvækkende hanner.

En majaften i 2023 mødte jeg et yngre par ved shelteren på Sydgården. De stod og kiggede ud over markerne og spurgte undrende, hvad det dog var for en lyd, man kunne høre derude. Var det fugle? Allevgne fra lød

der et vedholdende, larmende kor. Det var svært at afgøre en bestemt retning til lyden, der var overalt. Jeg forklarede, at det var løvfrøer, Danmarks mindste padde, og fortalte kort løvfrøens historie på Jungshoved. Da jeg kort efter gik videre mod Bøndernes Egehoved, stod parret fortsat og var optaget af det lydæssige naturfænomen.

Det er måske på sin plads at opridse løvfrøernes historie på Sjælland. Løvfrøen var indtil 1950-erne udbredt over det meste af Sjælland, men den gik, som alle de andre padder, efterhånden meget tilbage. Til sidst var der kun løvfrøer tilbage 2 steder, nemlig et vandhul syd for Stensved og et vandhul ved Bøndernes Egehoved.

ved på Jungshoved. I 1988 var løvfrøerne stoppet med at yngle begge steder og de 2 bestande ved at uddø. Ved en ihærdig indsats af biologen Kåre Fog lykkedes det at redde bestandene med en akut nødhjælp med kunstigt opdræt og forbedringer af de 2 vandhuller.

I 1988 bestod bestanden i Bøndernes Egehoved af blot en halv snes hanner og hunner, som det lykkedes at indfange og få til at yngle i et lille opdrætsanlæg. I årene fra 1989 til 1997 blev der fra opdrættet udsat løvfrøhaletudser i Bøndernes Egehoved. Haletudserne blev udsat i den oprindelige sø og et nyt vandhul der var gravet i 1983. I 1988 blev der optalt cirka 20 kvækkende hanner i det oprindelige vandhul og 4 i det nye. I 1997 blev der optalt 70-80 kvækkende hanner i det oprindelige vandhul og cirka 20 i det nye. I 1996 blev der observeret spredning ud af området, idet der blev hørt en enkelt han i et vandhul udenfor Bøndernes Egehoved.

Efter 1997 kom der en periode, hvor bestanden faldt år for år. Selvom løvfrøerne etablerede sig i nye søer udenfor Bøndernes Egehoved, var der tale om et markant fald i løvfrøbestanden. I 2010 var der kun 12 kvækkende hanner i det oprindelige vandhul, 6 i det nye vandhul og 45 i nye vandhuller udenfor Bøndernes Egehoved. Problemet for løvfrøerne var, at deres ynglevandhuller groede til og at opvoksende træer skyggede

for solen, så vandet ikke blev varmet op om foråret. Nogle uheldigt placerede træer kastede mængder af blade i søerne hvilket fremmede tilgroningen. Græsningen i Bøndernes Egehoved formåede heller ikke at holde området lysåbent og dermed velegnet til løvfrøerne.

Nye initiativer for løvfrøerne på Jungshoved

I årene 2015 til 2021 blev der udfoldet mange initiativer for de trængte løvfrøer på Jungshoved. Den første forbedring var naturprojektet på Sydgården, hvor Svend Erik Jensen og et par andre velvillige lodsejere stillede jord til rådighed for et projekt, der blev betalt af Den Danske Naturfond. Projektet blev drevet af den lokale naturgruppe med biologen Kåre Fog som faglig leder. I de gamle frugtplantager blev der gravet 8 nye vandhuller. Samtidig støttede Vordingborg Kommune op med gravning af 4 vandhuller syd for Roneklintvej. Områderne blev hegnet, og der blev igangsat en ekstensiv afgræsning. Der blev udsat løvfrøhaletudser i nogle af de nye søer. Udover nye søer blev der lavet publikumsfaciliteter i form af shelter, trampestier og en træsti over nogle fugtige passager. Projektet blev indviet i efteråret 2017.

Allerede i 2016 kvækkede de første løvfrøer i den nye store sø, og i de kommende år indfandt der sig løvfrøer i hovedparten af de nye søer. Projektet gav en meget vigtig stabilise-

ring af løvfrøbestanden omkring Roneklint.

Det næste store spring for løvfrøerne var det EU-financerede projekt, Semi-Aquatic-Life, der startede op i 2017 på Skippergården. Her lagde ejeren, Jesper Simonsen, velvilligt jord til projektet. I alt blev der gravet 8 store søer på Skippergården, der var udlagt med græs og kreaturer. Selvom der knap var vandplanter i de nye søer, tiltrak de straks mange løvfrøer fra nabovandhullerne i Bøndernes Egehoved og på Sydgården. Allerede i 2019 blev der talt 78 kvækkende løvfrøhanner i de nye vandhuller på Skippergården. Samme år blev der talt 64 kvækkende hanner på Sydgården, 14 syd for Roneklinevej og 48 i Bøndernes Egehoved.

Den oprindelige løvfrø-sø i Bøndernes Egehoved havde på grund af skyggende træer og tilgroning efterhånden mistet sin betydning for løvfrøerne. Derfor blev den i januar 2021 tømt for vand og oprenset for slam og uønskede planter. Samtidig blev nogle skyggende ahorntræer fjernet i forbindelse med en rydning af opvoksende ahorn, ask og birk i Bøndernes Egehoved. Desværre var foråret 2021 meget tørt, og der kom knap vand i søen til løvfrøernes ynglesæson i maj. Kun nogle få løvfrøer indfandt sig i søen dette år.

Spredning

I efteråret 2018 blev der gravet 4 nye søer på et lysåbent område i Ræve-

holms Mose. Det skete efter et ønske om naturforbedringer hos områdets nye ejere, men også som led i en strategi hos Vordingborg Kommune om at binde bestandene af løvfrøer sammen i et større netværk.

I syd er der, med efterkommere af løvfrøbestanden fra Stensved, opstået en livskraftig bestand omkring Kulsbjerg Øvelsesplads (400 kvækkende løvfrø-hanner). Denne bestand har spredt sig mod nord frem mod Mern. Der arbejdes med gravning af nye søer i området.

Omkring Kragevig er der i 2017 og 2018 etableret en stor bestand af løvfrøer i nogle nye søer. Denne bestand er opstået ved udsætning af haletudser fra Roneklint i 2017. Løvfrøerne kvækkede første gang i 2019. Bestanden er stabil og med omkring 200 kvækkende løvfrøhanner. Også denne bestand spreder sig mod nord og øst.

I foråret 2021 blev der hørt 5 løvfrøer i et vådområde syd for Øen Smidstrup. Løvfrøerne havde slået sig ned i en lille oversvømmelse ved nogle grøfter. Efter al sandsynlighed stammede frøerne fra Roneklintområdet. I 2022 var løvfrøerne flyttet til de nye søer i Ræveholms Mose, der blev gravet i 2018. Denne gang med 10 kvækkende løvfrø-hanner i 3 søer. I 2023 var antallet steget til 14 og nu i alle 4 nye søer.

Der er i 2020, 2021 og 2023 hørt løvfrøer omkring Jungshoved By og Bøn-

svig samt mod vest omkring Præstøs østlige bygrænse.

Status for løvfrøerne på Jungshoved 2023

I de 2 søer i Bøndernes Egehoved blev der optalt 65 kvækkende løvfrøhanner. I den oprindelige sø (nu oprenset) blev der talt 40 løvfrøhanner

og i den lille sø, længere inde i skoven, blev der, på den bedste aften, talt 25. Et meget flot resultat.

På Skippergården var der løvfrøer i alle søerne. På trods af det tørre forår var der et pænt vandniveau, og de fleste af søerne har mange vandplanter, bl.a. svømmende vandaks og vandranunkel. I søerne blev der talt ikke mindre end 134 kvækkende løv-

Løvfrø (<i>Hyla arborea</i>)								
Årstal	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal kvækkende løvfrøhanner	37	28	100	204	211	206	273	291
Antal søer med ynglende løvfrøer	4	5	12	19	21	15	19	17

frø-hanner. Et ganske imponerende resultat i de unge søer. Søernes omgivelser bliver passende afgræsset.

På Sydgården var situationen knap så ideel. Mange af søerne manglede vand og var under kraftig tilgroning efter at græsningen er ophørt. På trods af tilgroning, var søerne ved shelteren en god oplevelse med 45 kvækkende løvfrø-hanner. I den store, fladvandede sø mod vest (P23) var der vedholdende kvækning fra cirka 20 løvfrø-hanner. I de øvrige søer var der ikke løvfrøer i 2023.

Syd for Roneklintvej er søerne også under tilgroning. Der er heller ikke her længere græsning. På trods af tilgroningen var der alligevel 27 kvækkende løvfrø-hanner i de 4 søer.

Oversigt over løvfrøerne i Bøndernes Egehoved og omkring Roneklint fra 2016 – 2023.

Fremtiden for løvfrøerne

Det har været spændende at følge løvfrøernes evne til at overleve og sprede sig i landskabet og indtage nye ynglesøer og områder. Spørgsmålet er, hvor mange uudnyttede søer og egnede leveområder der er tilbage på Jungshoved. Der er næppe tvivl om, at der fortsat er behov for at grave nye søer til løvfrøerne og, ikke mindst, pleje de eksisterende søer, hvis løvfrøerne skal fortsætte deres succes på Jungshoved og i resten af Sydsjælland. Her er den lokale opbakning til projekterne hos beboerne

og lodsejere af den allerstørste betydning.

Ved nye projekter bør det fra starten sikres, at nye ynglesøer kommer til at ligge i afgræsede områder med kreaturer eller heste i et passende antal. Det vil sikre, at vandhullerne og deres omgivelser ikke gror til med dunhammer eller tagrør allerede efter 4-5 år. Efterfølgende oprensning af søerne er en kostbar indsats og pengene til naturpleje er desværre små.

I Bøndernes Egehoved vil det være optimalt, hvis græsningen blev ændret fra sommergræsning til helårsgræsning og meget gerne også med heste. Det vil sikre, at dyrene om vinteren æder træopvækst og bark fra yngre træer. Ved sommergræsningen er det næsten udelukkende græs og urter, der fortæres. Den rydning af træopvækst, slåen og brombær, der blev udført i januar 2021, kan nu, efter kun 3 vækstsæsonen, næsten ikke længere erkendes i den fredede græsningsskov. Det kan kun en helårsgræsning hjælpe på.

Jeg modtager meget gerne oplysninger om løvfrøerne på Jungshoved. Jeg besvarer også gerne spørgsmål om de charmerende padder. Jeg kan kontaktes på telefon 22145387 (indtal gerne en besked eller send en sms) eller skriv til mig på mail: kruse@nyraad.net

GODE NYHEDER FRA JUNGSHOVED MILJØGRUPPE

Kære Jungshovedborgere.

Ejeren af Lynggården, Kasper, har rakt hånden ud til Jungshoved Miljøgruppe (JMG) for at få et godt samarbejde. Det skete allerede dagen efter overtagelsen. I den forbindelse vil vi fremhæve, at vi ingen henvendelser/ klager har fået siden overtagelsen – hverken omkring lugt fra svineindustrien, biogasanlægget eller andre gener.

Vi har stadig to klager liggende i Naturklagenævnet, som vi forventer svar på her i efteråret. Det handler om beskyttelse af vores fælles drikkevand. Vordingborg Kommune har nemlig givet tilladelse til, at spild fra biogasanlægget kan udsprede på jorden - direkte på det mest sårbare område, hvorfra vi henter vores drikkevand på Jungshoved.

Jungshoved Miljøgruppe arbejder nu målrettet på at beskytte vores drikkevand. Derfor er JMG repræsenteret i både bestyrelsen for Bønsvig – Stavreby Vandværk såvel som i Jungshoved Lokalforums miljøudvalg.

Vandet i vores haner er rigtig godt. Der er ingen pesticider, PFAS og umådelig lidt Microplast. Det gode vand skal beskyttes, og vi opfordrer alle – såvel fastboende som sommerhusejere til IKKE at bruge gift på jorden!

Som et af de få vandværker i DK har Bønsvig-Stavreby Vandværk lavet en aftale om ikke at bruge sprøjtegifte omkring vandboringer, en såkaldt BNBO. Aftalen med Lynggården er ret dyr for vandværket, men vi vil gerne sikre os rent vand i fremtiden. Vandværket har også planer om at lave en ny boring i skoven mellem Bønsvig og Roneklint.

Jungshoved Miljøgruppe vil gerne invitere til en æblepresningsdag af jeres egne æbler i skolegården på Jungshoved Skole. Det er gratis, men I skal selv medbringe emballage til saften. Kun æbler, der ikke er sprøjtet, kan du få presset. Hvis du vil have saften fra dine egne æbler, skal du mindst medbringe 35 kg – ca. 6 spande (= én presning)

Pressedagen er søndag den 8. oktober kl. 10 – 14

Vores netadresse er stadig jungshovedmiljoegruppe@gmail.com

Venlig hilsen Jungshoved Miljøgruppe

Læs bladet online

www.jungshoved.net/tidligere-numre/

Fik du set de blomstrende vejrabatter?

Torskemund, Knopurt, Kællingetand og Vild Gulerod med flere har tiltrukket sig opmærksomhed i og omkring Jungshoved By.

De blomstrende vejrabatter er resultatet af et lille delprojekt om vejrabatter, som var en del af byfornyelsen i Jungshoved i 2019.

Mange har tvivlet på, at det kunne lade sig gøre at skabe blomstrende vejrabatter, og det er da også svære odds at få blomster frem i en velgødet vejrabat med stor konkurrence fra kraftige græsser. Derfor blev de hjulpet godt på vej med afskrab af muldjord og udlægning af nyt grus.

Men nu er de her; de blomster vi håbede på. De reagerer på en stadig noget næringsrig bund og bliver meget høje og kraftige. De samme arter er meget lavere på en mere næringsfattig bund.

Vi skal huske at nyde synet af de mange blomster og det insektliv, de

danner grundlag for. Hvis blomsterne skal have en fremtid, skal de hjælpes på vej. Ellers vil græsset igen få overtaget, og urterne vil gradvist blive fortrængt. Det er derfor nødvendigt at slå rabatterne efter blomstring og fjerne det afslåede materiale, så vi får fraført næring.

Lokalforum er i dialog med kommunen om slåning og fjernelse af materiale på den del af Jungshoveds rabatter, der hører under vejrabatprojekter. Desværre er denne type projekter ramt af besparelser, og vi vil derfor i år forsøge med egen kraft at vedligeholde disse rabatter.

Der findes dog også andre blomsterrige rabatter på Jungshoved, som trænger til en hjælpende hånd, så derfor arrangerer vi i Naturudvalget en vejrabatdag, hvor vi vil slå rabatter med henblik på at tilgodese blomsterlivet.

I første omgang vil vi slå en del af de sydvendte skrænter på Jungshovedvej mellem landevejen (nr. 265 mellem Præstø og Kalvehave) og Klindse Hoved Vej:

Lørdag 16/9 kl. 9.00

Vi stiller op med en fingerklipper, leer og river. Måske vil du være med?

Send gerne en SMS til 24699846 hvis du vil være med.

Gunvor Asbjerg og Steen Hansen

Knopurt (lilla) & Alm Kællingetand (gul)

Læge oksetunge

Prikbladet perikon

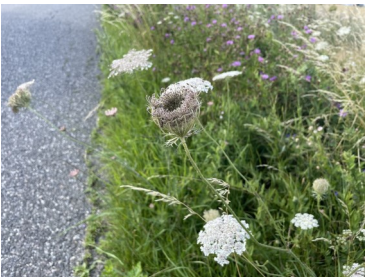
Alm. knopurt

Muse-vikke

Gul snerre

Vild gulerod

Blæresmælde

Landsbyhaven.

Der er nu gået 4 år siden, vi fik anlagt Landsbyhaven bag Købmandsgården i Jungshoved by – i forbindelse med grøn byfornyelse. Det overordnede tema var biodiversitet og tradition. Formålet var at skabe en traditionel landsbyhave til ro og fællesskab bag ved købmanden, til glæde for lokale og turister. Desværre er Købmandsgården nu lukket, men haven ligger der endnu, og det er dejligt at se, hvor frodig den er blevet på den korte tid. Husk at kikke ind, og man er meget velkommen til at plukke frugt og bær. Har man lyst til at give en hånd med til pasningen, er man også meget velkommen.

Torben Stade Nielsen

2019

2023

Kirkegården – et kultursted, et erindringssted, et mindested

Besøg Jungshoved kirkegård

For ja, den er et besøg værd. Det gælder Jungshoved kirkegård, som det gælder kirkegården ved Allerslev Kirke, eller den største her i lokalområdet: Præstø kirkegård eller ens lokale kirkegård.

Det er en tur værd at besøge ens kirkegård. For en kirkegård har sin egen stilhed, sin egen stemning, der er her en oplevelse af ælde og nutid, som møder hinanden. De gamle træer, gravstederne fra tiden langt tilbage, og så mødet med nutidens moderne gravsteder – en enkel sten i græsset hvor et navn hugget ind, eller et gravsted placeret i et mindre skovanlæg, eller børnegrave, hvor der er lagt legetøj, eller tuegrave, som man i den kommende tid vil anlægge på Jungshoved kirkegård.

hoved kirkegård.

Her er et kæmpe projekt rækkende over flere år sat i gang. For der er sket noget de seneste år på Jungshoved kirkegård og på mange andre mindre kirkegårde: At mange gravsteder bliver nedlagt, fordi fredningstiden er udløbet og ikke er blevet forlænget, eller familierne har valgt efter ønske fra afdøde, at hans eller hendes aske skal spredes over åbent hav.

Og derved opstår der 'huller', tomme og forladte gravsteder rundt omkring på kirkegården, og de bliver ikke erstattet af nye gravsteder, fordi folk flytter væk fra de små landsbyer og ind til byerne.

I Jungshoved har menighedsrådet besluttet at gennemføre en omlægning og renovering af kirkegården, for at få befolkningen til fortsat til at besøge kirkegården, også selvom man ikke længere har et familiegrav-

sted at besøge. Der bliver lavet om med nye gange, nye områder, nye beplantninger, nye begravelsesmåder, nye områder der også skal tiltrække dyrelivet, fuglene, bierne, sommerfuglene osv. Kirkegården skal være et attraktivt og rekreativt område i lokalsamfundet.

De er et besøg værd, for kirkegården – også vores lokale – er erindringssteder og kultursteder, der minder os om den fortid, vi endnu levende er rundet af og kommer fra.

På kirkegårdsbesøg

Her i sommer var min kone og jeg på besøg på en af landets største kirkegårde: Assistentkirkegården på Nørrebro i København. Den bruges til mange formål. Folk tager barnevognen med og går en tur, for der er dejlig fred og ro. Nogle har taget kaffekanden med, andre skyder genvej igennem og undgår den tætte trafik udenom, og lige den dag så vi ingen tage solbad, selvom vejret var til det, og selvom man har hørt en del om det.

Og så alle gravstenene – en del af dem er meget gamle, og mos- og lavbeklædte, med slidte bogstaver, som næsten ikke kan tydes længere. Og træerne – de er mange, de er store og de er gamle. Her er også navnene på

vores kendteste landsmænd.

Bla. som her på siden H. C. Andersen. Hans indskrift på gravstenen var et af hans egne vers, og hvoraf det fremgår, at han ikke troede så meget på 'kødets opstandelse', som på

'sjælens'. Og Søren Kierkegaards gravsten, hvor han har ladet stå et slutvers fra Brorsons salme: 'Halleluja, jeg har min Jesus fundet'.

Mange har en opfattelse af kirkegården som de dødes sted, et sted man ikke bryder sig om at komme, for det er dystert, mørkt, trist. Det minder os om, at alt til sidst er slut, overstået, forbi.

Men for Kierkegaard er kirkegården stedet for det levede liv, som på en eller anden måde kaster sit perspektiv tilbage og ind over os, der besøger kirkegården. Man erindrer, husker, mindes, hvad der var før en selv, hvad der er en del af en selv, hvad man lever på, og bør være taknemmelig for.

I Kierkegaards store bog 'Kjærlighedens Gjæringer' har han et afsnit om 'Den kærlighedens gerning at erindre en afdød'.

Han gør her opmærksom på, at i livet er der forskelle. Sociale, økonomiske, det der blev ens livsvilkår. Selv var han socialt og økonomisk godt stillet. Han var velhavende og kunne leve af sin store arv fra faderen, der var blevet rig som kræmmer i København.

Kierkegaard ved, at vi mennesker lever forskelligt, har råd til meget eller lidt, men foran et gravsted bliver han gjort opmærksom på, hvad han kalder den lige fordeling:

'Hver familie har et lille stykke jord for sig', skriver han, 'omtrent lige

stort. Udsigten er omtrent ens for dem alle; solen kan ligelig komme til at skinne over dem alle; ingen bygning kan rejse sig så højt, at den tager solens stråler eller regnens vedervægelse eller vindens friske luftning eller fuglesangens genlyd fra nabo eller genbo. Nej, her er den lige fordeling. En halv alen måske. Det er forskellen'.

Det er jo tankevækkende. I vores liv er vi meget optaget af, hvor meget vi tjener, eller hvor lidt, hver dag præsenterer aviserne læseren for endnu en milliardær, men hvad skal vi dog vide det for?

Og Kierkegaard konstaterer, at på kirkegården er vi alle lige. 'En halv alen til forskel'. Og med lidt eftertan-

Kirke og menighedsråd

ke, så ved vi det godt: det er vi jo så også overfor Vorherre.

Ja, gå en tur på kirkegården, og lad tankerne komme til om, hvad der engang var, hvad man skylder den, der ligger lige der på den plet jord, hvad man skylder af taknemmelighed, og så også hvad man selv kan

give videre til dem, der kommer efter en selv.

God tur.

Torben Møllenbach

Høst-tanker – i en tid af klimaforandringer.

Har I tænkt på, at vores liv her på jorden, på den blå planet, med hinanden er altid - når vi tænker over det, delt op i to modsatte dele, i modsætninger.

Vi skal arbejde, for at vi kan få mad.

Vi skal hvile, så vi kan få nye kræfter igen.

Vi skal arbejde, det er den ene side af mønten, vi skal sove, er den anden side.

De afløser hinanden. Vi har sult og tørst efter et godt og nærende måltid, vi er mætte efter vi har spist. Vi er søvnige og går til ro, vi er friske og skal i skole.

Vi er dovne og lader tiden flyve, vi er flittige og kan overkomme mange ting på ingen tid. Sådan ændrer vores

tilstand sig hele tiden.

Sådan er det også med tiden, dagen der bliver mørkere og mørkere indtil tusmørket har sænket sig, og så er det blevet nat.

Eller den varme sol om sommeren, der aftager mere og mere, dagene bliver kortere, for så at gå over i kulde, så ved vi at sommeren er blevet afløst af efterår, og går over i vinter, med sne og slud.

Markernes farve og livet ud over engene, kan også fortælle os om tidens gang.

De stærke grønne farver om sommeren bliver ved sensommer mere brændte, kornet kan blive helt aske hvidt, bladene på træer og buske bliver gulorange.

Kirke og menighedsråd

Nogle marker er allerede sorte, og snart er bladene borte, alt vil snart være dækket af sne.

Det ene afløser det andet, og det ene vil ikke være godt uden det andet.

Det er i tidens forandring, vi har vores minder, om det der nu er borte, og vores håb, om det vi ser frem til.

Det her ved vi godt. Det er noget vi kan sige os selv.

Men der er noget vi ikke kan sige os selv, noget vi ikke selv vil kunne ud-tænke.

Det er hvorfor?

Det er hvorfor, det er sådan. Vi kan godt forklare, at et korn i jorden spirer, når det mærker forårets varme om sig, bliver til strå og aks, modnes og kan høstes, for så at blive malet og bagt til brød vi kan spise, men vi kan ikke svare på hvorfor?

Det skal vi have en til at fortælle os, og den fortæller er Gud. Han fortæller os det dog ikke direkte, men gør det på sin egen måde. Det gør han ved en gave.

Han giver os en gave. En sådan gave er planter, blomster, dyr, frugt og afgrøder, alt sammen noget der vokser, for at vi kan få mad og drikke og meget mere.

Det lyder måske ikke som en gave, men det er velsignelse og en glæde,

for i de år der **ikke** er god høst eller kvaliteten er dårlig, forstår vi at gaven fra Gud kan vi ikke leve uden.

Ved høsttiden takker vi Gud for, at vi livet igennem kan høste frugterne af vores afgrøder og arbejde. Og at der er så rige mængder, så vi kan give en del af vores rige høst til nogle, der har hjælp behov.

Heri ligger skjult som et mysterium, at kornet vokser og modnes og senere bliver til brød, som vi kan spise og blive til vores føde. Vi kan også nu fortælle hinanden hvorfor!

Det er fordi høsten er Guds gave, skjult som hans kærlighed, til hver enkelt af os. En kærlighed vi kan dele med hinanden.

Den bedste kærlighed, er den vi kan dele med hinanden. Og det er det Gud gør; deler sin kærlighed med os.

Glædelig sensommer.

Provst Jesper Larsen Svendsen

Her står provst Jesper Larsen Svendsen mellem biskop Ulla Thorbjørn Hansen og Roskildes borgmester Tomas Breddam

Skt. Johannes Landemode 2023

21. juni var menighedsrådet inviteret til den årlige landemodestjeneste i Roskilde domkirke, hvor der i år var fem provster, der skulle kreeres (indsættes), deriblandt "vores" provst Jesper Larsen Svendsen. En provst er en overordnet gejstlig med rang lige under biskop, på hvis vegne, der føres tilsyn med præsterne og kirkerne i et provsti. Ved siden af rollen som provst fungerer provsten også som sognepræst.

Landemode – der betyder

'landemøde' – er en tradition, der stammer tilbage fra 1683, hvor det under betegnelsen "provstemode" blev indføjet i Christian den Femtes Danske Lov som en slags kirkelig retsinstans, hvor man kunne sætte områdets provstedømmer i stævne. Der kunne rejses sag inden for særligt gejstlige og i mindre grad verdslige anliggender, hvis ikke der var tale om kriminalitet eller kongelige interesseområder.

Én dag om året mødes biskopper rundt omkring i landet med deres stift – provster, præster, menigheds-

Kirke og menighedsråd

rådsmedlemmer og kirkefunktionærer. Det gør de for at fastlægge kirkeøkonomiske anliggender for det kommende år, men også for at netværke og for at dele og diskutere erfaringer fra det forgangne år. Desuden giver det i mange stifter anledning til en særlig gudstjeneste, som den vi var til i Roskilde domkirke. Det er også ved landemodet at nye provster kreeres – altså indsættes – af den stedlige biskop.

Landemode skal finde sted onsdagen før Sankt Johannes dag, og det var i år 21. juni. Præsterne gik i procession over Domkirkepladsen, anført af biskop Ulla Thorbjørn Hansen og Roskildes borgmester Tomas Breddam. Det er provst Jesper Larsen Svendsen der går lige bag biskoppen.

Det var festligt at være til gudstjenesten. Hele kirken var fuld, og det var skønt at høre, hvordan der virkelig blev sunget igennem. Det var også højtideligt at overvære, hvordan de fem provster hver især blev tilspurgt og gav håndtryk på, at ville forvalte deres embede som biskoppens medhjælper, at ville "see til, at alting gaar allevegne skikkelig og ret til", som der står i Danske Lov. Domprovst Anne-Sophie Olander Christiansen fra Roskilde Domprovsti forestod gudstjenesten, mens det var biskoppen der stod for den ceremonielle kreering.

Efter gudstjenesten var der servering af forfriskninger i Palæets gård, hvor der blev netværket og talt på kryds og tværs.

Landemode skal finde sted onsdagen før Sankt Johannes dag, og det var i år 21. juni. Præsterne gik i procession over Domkirkepladsen, anført af biskop Ulla Thorbjørn Hansen og Roskildes borgmester Tomas Breddam. Det er provst Jesper Larsen Svendsen der går lige bag biskoppen.

På menighedsrådets vegne Lene Gursskov (fotos) og Kirsten Thomsen

Her ses den lange procession af præster, deriblandt vores egen præst Torben Møllenbach.

Kirke og Menighedsråd arrangementer

Tirsdag 26. september kl. 19-21

Ny Studiekreds i efteråret 2023: **Opbrud og nybrud i den kristne kirke**
Jungshoved, Rejsestalden

Den kristne kirke opstod ud af troen på Jesus Kristus, den levende Guds søn og verdens frelser. Denne tro skabte kristenheden. I begyndelsen var der én kirke, men efterhånden blev dette til flere og meget forskellige kirker. Der kom opbrud og nybrud, og i denne studiekreds skal vi se på nogle af de tanker, udsprunget af religiøse og politiske forhold, der førte til dannelsen af flere kirkesamfund. Og i dag: Hvordan taler disse kirkesamfund med eller imod hinanden?

Det kræver ingen forudsætninger at deltage i studiekredsen. Alle er velkomne

Lørdag 30. september

Sognetur til Nordvestsjælland Afgang Jungshoved kirke 8.30 og Allerslev Kirke 8.45 Forventet hjemkomst 20.30

Nordvestsjælland er kendt for sit særprægede landskab, fyldt med kontraster: frodige marker, klitter, stejle klinter og frodige bøgeskove. Klit og hedeområder, Veddinge bakker og kontrasten det flade land ved Lammefjorden. Det helt særlige lys i Ods herred har gennem generationer tiltrukket kunstnere.

- En dag fuld af overraskelser

Turen er for både Jungshoved og Allerslev sogne

Pris for deltagelse 325 kr. per person.

Bustur, formiddagskaffe, frokost i form af sandwich, eftermiddagskaffe og aftensmad.

Tilmelding nødvendig på mail bent10101950@gmail.com eller sms til 2480 0832, med angivelse af navn og antal.

Betaling for turen bedes foretaget til bank regnr. 2426 Konto 4470002323 **senest 15. september 2023**
angiv venligst navn

Kirke og menighedsråd arrangementer

Tirsdag 24.10 kl. 19-21

Foredrag med forfatter og musiker Kristian Leth: Biblen - verdens vigtigste bog

Jungshoved, Rejsestalden

Foredraget udfordrer både troende og ateister til at revurdere deres egen forståelse af den cirka 2.000 år gamle samling tekster, der har lagt grundlaget for den kultur og det samfund, vi lever i dag.

I dette foredrag fortæller Kristian Leth, hvorfor Bibelen er verdens vigtigste bog og forklarer, hvordan den påvirker os allesammen, vores dagligdag, vores omgivelser og vores forståelse af os selv i verden.

Via nedslag i en række historier fra Bibelen bliver alt fra fundamentalisme til universalisme – ja selv ateisme - forklaret som videreudviklinger af tendenser i kristendommen med rod i Bibelen.

Hvordan forstår man Bibelen og kristendommen i en større kontekst? Hvad er det for et øjeblik i menneskehedens historie, vi lever i? Og hvor er vi på vej hen, når Bibelen måske ikke fylder lige så meget, som den har gjort før?

Lyt også til podcasten Bibelen Leth fortalt på P1 hvor Kristian Leth gennemgår Bibelen og dens betydning.

Onsdag 25.10 kl. 19-21

Koncert med Dodo Gad: En aften med Benny Andersens tekster og viser

Allerslev præstegård

Dodo Gad (Dodo and the Dodos) med guitarist og pianist: fortolker Benny Andersens tekster og viser.

I 2009 stødte Dodo ind i Benny Andersen i forbindelse med et projekt for Unicef, hvor Benny og Dodo optrådte sammen. Det resulterede i CD-en "DodoBennyBossa". Dodo var faldet pladask for Svante visernes humoristiske sortsyn, som musikalsk talte helt naturligt ind i Bossanovaens melankolske og jazzede tone.

Kirke og Menighedsråd arrangementer

Torsdag 26. oktober kl. 19-21

Studiekreds i efteråret 2023: **Opbrud og nybrud i den kristne kirke**

Allerslev Præstegård

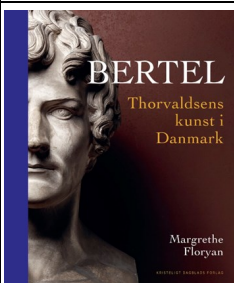

.Den kristne kirke opstod ud af troen på Jesus Kristus, den levende Guds søn og verdens frelser. Denne tro skabte kristenheden. I begyndelsen var der én kirke, men efterhånden blev dette til flere og meget forskellige kirker. Der kom opbrud og nybrud, og i denne studiekreds skal vi se på nogle af de tanker, udsprunget af religiøse og politiske forhold, der førte til dannelsen af flere kirkesamfund. Og i dag: Hvordan taler disse kirkesamfund med eller imod hinanden?

Tirsdag 7.11. kl. 19-21

Foredrag med kunsthistoriker og forfatter Margrethe Florian: Bertel om Bertel Thorvaldsens kunst og betydning

Jungshoved, Rejsestalden

I Jungshoved kirke er altertavlen og døbefonten udført af billedhuggeren Bertel Thorvaldsen (1770-1844).

Få forstod sig som han på at gebærde sig i den politisk og samfundsmæssigt kaotiske periode mellem enevælden og indførelsen af demokrati. Nok var tiden urolig, men den var også præget af store visioner om forandringer og reformer. Visioner, som Thorvaldsen med sin kunst bidrog til at udbrede og udødeliggøre for eftertiden.

Margrethe Florian er kunsthistoriker, ph.d. og overinspektør ved Thorvaldsens Museum og forfatter til flere kunstbøger.

Der serveres kaffe/te og kage i pausen.

Gratis adgang, alle er velkomne

Kirke og Menighedsråd arrangementer

Søndag 12.11 kl. 15 -17

Naturkoncert "Trækfuglene"

Allerslev Præstegård

Klezmermusikken, er egentlig jødernes musik. Det er en musik, der med jøderne har været på en lang rejse, gennem mange kulturer og regioner (udlængsel/hjemve).

En musik, hvis grundtone er så fuld af melodiositet og livsglæde. Helt parallelt til livsglæden i jazzen, med hvem den på mange måder både deler skæbne med, ofte fusionerer med"

.Medvirkende:

NIS BANK-MIKKELSEN, oplæsning, JENS SCHOU, klarinet og ANDERS SINGH VESTERDAHL, harmonika

Jens Schou skriver om koncerten:

"I denne naturkoncert leges der med fugle og musik! Svalen efterlader et 'svaleformet hul i stilheden'. Så elegant kan det siges! Musik og stilhed er to sider af samme sag. Og hvordan fange fuglens flugt, og hvordan fastholde lyden af musik? Ved dette arrangement skal vi høre fra St. St. Blichers digtsamling TRÆKFUGLENE, og derudover hører vi et udvalg af små nyskrevne fugletekster.

Forfatterne bag disse er bl.a. Knud Sørensen, Eske K. Mathiesen, Peter Laugesen, Jørgen Leth, og Pia Juul. Disse nye digte, alle med samme fuglemotiver som hos Blicher, skrevet af nogle af vores bedste nulevende digtere.

Torsdag 23. november kl. 19-21

Studiekreds i efteråret 2023: Opbrud og nybrud i den kristne kirke

Jungshoved, Rejsestalden

Den kristne kirke opstod ud af troen på Jesus Kristus, den levende Guds søn og verdens frelser. Denne tro skabte kristenheden. I begyndelsen var der én kirke, men efterhånden blev dette til flere og meget forskellige kirker. Der kom opbrud og nybrud, og i denne studiekreds skal vi se på nogle af de tanker, udsprunget af religiøse og politiske forhold, der førte til dannelsen af flere kirkesamfund. Og i dag: Hvordan taler disse kirkesamfund med eller imod hinanden?

Kirke og Menighedsråd arrangementer

Søndag 17. december kl. 19-21

Vi synger julen ind

Jungshoved, Rejsestalden

Traditionen tro mødes vi til hyggeligt samvær i kirken og synger de dejlige julesalmer og julesange.

Bent Pedersen og Bodil Agerbo styrer os gennem aftenen, som også byder på kaffe/te og hjemmebag.

© Foto: Tage Klee

Praktiske oplysninger

Fødsel: Jordmoderen sender automatisk besked om en fødsel til sognepræsten, som registrerer fødslen og moderen får besked i sin e-Boks. Er moderen gift, registreres manden samtidig som faderen. Er forældrene ikke gift, skal faderen via borger.dk afgive en omsorgs- og ansvarserklæring. Den skal sendes til sognepræsten på en af tre måder: Digitalt udfyldt via MitID på borger.dk senest 28 dage efter fødslen. På papirblanket senest 28 dage efter fødslen. Blanketten kan printes ud på borger.dk Efter afgørelse fra Familierethuset, som er godkendt før barnets fødsel

Dåb / navngivning: Et barn skal have et navn senest 6 måneder efter fødslen enten ved dåb i kirken eller ved navngivning. Ønsker man barnet døbt, henvender man sig til den præst i hvis sogn, man ønsker sit barn døbt. Ved en dåb skal der være en gudmor eller gudfar samt mindst to faddere. Forældrene må gerne være skrevet op som faddere. Ønsker man ikke sit barn navngivet ved dåb, skal man via borger.dk indtaste det ønskede fulde navn for sit barn. Herefter indføres navnet i kirkebog og folkeregister, og man får besked i sin e-Boks.

Dåbsattest:

Kan rekvireres hos den nærmeste sognepræst eller kordegnkontor uanset hvor man er døbt.

Dødsfald:

Besked om dødsfald retter man til sognepræsten, eventuelt via en bedemand. Bisættelse eller begravelse aftaler man med sognepræsten. Ønskes afdødes aske spredt over åbent hav, er reglen, at dette kun kan imødekommes, når der foreligger en underskrevet erklæring fra afdøde eller en tro-og loveerklæring fra nærmeste pårørende

Derudover henvises der til kirkens hjemmeside <https://www.jungshovedkirke.dk>

Dåb

Konfirmation

Bryllup

Begravelse

Kirkevandring

Fra Allerslev kirke til Jungshoved kirke

2. pinsedag samlede Bent så mange vi kunne være i Frøen og kørte til Allerslev kirke. Andre var selv kørt over til Allerslev kirke. Her havde graver Jean pyntet op med syrener og lys, og Allerslev beboerne hilste os velkommen. Torben Møllenbach holdt en kort andagt/morgensang,

hvorefter alle gik/kørte hen til Præstegården, hvor der var dækket op til kaffe og morgenbrød i konfirmandstuen.

En times tid gik med god snak, oprydning og så afsted på Rekkendevej - gennem Rekkende by - over landevejen ned ad Nebblevej ind i skoven - mod venstre til skovstien kommer ud nær Jungshovedvej - ned på det engstykke Oremandsgård har langs det inderste af Noret med flot udsigt til Jungshoved kirke. Frøen kørte udenom og mødte igen vanderne ved stien

fra Jungshovedvejen ind til skovvejen.

Her på skråningen med kvækkende frøer, rovfuglene der musede i luften, småfuglene der kvidrede og vindens raslen i bladene, læster præsten dagens tekst og holdt en prædiken, og vi sang et par salmer.

Frøen kørte med salmebøgerne, regntøj, vandflasker og dem der hellere vil køre tilbage til Rejsestalden. I Jungshoved kirke var der nadver, hvorefter vi spiste frokost i Rejsestalden. Der var en herlig snak omkring bordet om den dejlige dag vi havde haft sammen.

Vi ses til næste år hvor turen går fra Jungshoved kirke til Allerslev kirke.

Pilgrimsvandringer

Martin Luther gjorde op med troen på helgener og bodsgerninger – og dermed også med tanken om, at man gennem pilgrimsvandring kunne gå sig til syndsforladelse. I løbet af de seneste år har mange mennesker dog taget pilgrimstankegangen til sig, og de gamle pilgrimsmål oplever massiv søgning.

I dag handler en pilgrimsvandring både om at få en pause fra en stresset hverdag og en mulighed for at møde sig selv og Gud. Pilgrimsvandringen

langsomhed og stilhed kan inspirere til ny enkelthed, eftertanke og bøn. De fleste har hørt om Santiago de Compostela i det nordlige Spanien. Trondheim i Norge og Vadstena og Lund i Sverige. Her i landet vandres der flittigt på Gendarmstien i Sønderjylland - Bornholms kyststi - Hærvejen og Camønoen på Møn.

Pastor Elizabeth Knox-Seith er ansat som pilgrims- og turistpræst på 50% i Stege-Vordingborg Provsti, og 50% som sognepræst i Stege og Nyord på Møn. Som pilgrims- og turistpræst skal hun være med til at række ud til de vandrende, der hvert år kommer til Vordingborg kommune. Se hendes oversigt over pilgrimsrelaterede arrangementer på Stege Vordingborg provstis hjemmeside: Pilgrim Møn og Sydsjælland | Pax et bonum (pilgrimmoen.dk)

Lene Gurskov

Læs bladet online

www.jungshoved.net/tidligere-numre/

Praktiske oplysninger

Kontakt:

Sognepræst (kirkebogsfører)

Torben Møllensch, Rekkendevej 39, Allerslev, 4720 Præstø

Tlf. 55 99 60 17 Mail: torm@km.dk

Træffetid alle dage efter aftale

Mandag er præstens fridag

Graver

Poul Hansen, Hovmarken 4, 4720 Præstø

Tlf. 51 14 28 80 Mail: jungshovedkirke@gmail.com

Mandag er graverens fridag

Formand for menighedsrådet

Kirsten Thomsen, Stavreby Strandvej 26, 4720 Præstø

Tlf. 41 41 43 75 Mail: kirstenthomsen1@outlook.dk

Kirkevæрге

Bent Pedersen, Jungshovedvej 65 B, 4720 Præstø

Tlf. 24 80 08 32 Mail: bent10101950@gmail.com

Derudover henvises der til kirkens hjemmeside <https://www.jungshovedkirke.dk>

Kirkebil:

Kirkebilen kører til alle højmesser, dvs. gudstjenester kl. 10.30. Er der kun én gudstjeneste i pastoratet (Allerslev og Jungshoved sogne), kører kirkebilen til denne uanset tidspunkt.

Delebusen "Frøen" kører til gudstjenesterne kl.10.30 i Jungshoved Kirke for dem, som ønsker det. Tilmelding er nødvendig på tlf.: 24 80 08 32, gerne på sms, senest på dagen inden kl. 09. Afgang fra hjemmet ca. 9.45, og tilbagekørsel ca. 12.15 (efter kaffen). Pris for kørslen: 0 kr.

Kirkebilen kan også bestilles til alle kirkelige arrangementer i Allerslev Præstegård og Jungshoved Rejsestald. Det koster 5 kr. at benytte kirkebilen, der kører fra begge sogne og fra Præstø. Man skal tilmelde sig dagen før inden kl. 12 hos Dan Taxi, Vordingborg, 70 25 25 25 eller 88 70 06 40.

Gudstjenester september-december 2023

Dato	Søndag	Jungshoved	Allerslev
24. sept.	16. s. e. trin.	9.00 HJK	Ingen
1. okt.	17. s. e. trin.	Ingen	9.00
8. okt.	18. s. e. trin.	Ingen	10.30
tirsdag 10. okt.		19.00 Aftengudstjeneste	
15. okt.	19. s. e. trin.	9.00 HJK	Ingen
22. okt.	20. s. e. trin.	10.30	9.00
29. okt.	21. s. e. trin.	9.00	10.30
5. nov.	Allehelgen	19.00	16.30
12. nov.	23. s. e. trin.	10.30	9.00
19. nov.	24. s. e. trin.	Ingen	9.00
26. nov.	Sidste s. i kirkeåret	Ingen	9.00 HJK
3. dec.	1. s. i advent	9.00	10.30
10. dec.	2. s. i advent	10.30	9.00
			19.30 9 læsninger
17. dec.	3. s. i advent	9.00	Ingen
24. dec.	4. s. i advent Juleaften	16.00	14.30
25. dec.	Juledag	10.00	11.30
26. dec.	2. juledag	10.30	Ingen
31. dec.	Julesøndag	Ingen	9.00 HJK

HJK: sognepræst Hans Jørgen Kronsgaard

Jungshovedkalender oktober til december, 2023

Lø	16.sep	Vejrabatdag, side 56
Lø	23.sep	12.00-21.00. Skovvangsvej. Traktortræk, side 7
Sø	24.sep	10.00-16.00. Skovvangsvej. Traktortræk, side 7
Ti	26.sep.	19.00-21.00. Jungshoved, Rejsestalden. Studiekreds, side 66
Lø	30.sep	8.30 Jungshoved kirke. Sognetur til Nordvestsjælland, side 66
Ma	2.okt.	9.00-13.00. Jungshoved skole. Arbejdsdag i skolen, side 40
Ti	3.okt.	19.00. Jungshoved skole. Fisk i og omkring Bøgestrømmen og Præstø Fjord, side 36
Lø	7.okt.	13.00-16.00. Jungshoved Skole. 100-års fødselsdag, side 9
Sø	8.okt.	10.00-14.00. Jungshoved skole. Æblepressedag. Side 55
Ti	10.okt	19-21.00 Skolen. Syng Sammen Aften side 40
To	12.okt.	18.00. Spiseklubben på Jungshoved skole, side 40
Sø	15.okt.	10.00-12.00. Jungshoved skole. Affaldsindsamling, side 43
Ti	24.okt.	10.00-15.00. Jungshoved skole. Mød din borgmester, Mikael Smed, side 32
Ti	24.okt.	19.00-21.00. Jungshoved, Rejsestalden. Foredrag med forfatter og musiker Kristian Leth, side 67
On	25. okt.	13.00. Vandretur fra Roneklint By og rundt stranden, side 42
On	25. okt.	19.00-21.00. Allerslev præstegård. Koncert med Dodo Gad, side 67
To	26. okt.	19.00-21.00. Allerslev præstegård. Studiekreds, side 68
Lø	28. okt.	14.00-16.00. Jungshoved skole. Velkomstmøde for nye beboere, side 33
Ti	7. nov.	19.00-21.00. Jungshoved skole. Syng sammen aften, side 40
Ti	7. nov.	19.00-21.00. Rejsestalden. Foredrag med kunsthistoriker Magrethe Florian, side 68
Sø	12.nov.	15.00-17.00. Allerslev præstegård. Naturkoncert "Træfuglene," side 69
Ma	20.nov.	19.00-21.00. Jungshoved skole. Dialogmøde om grundvand, side 32
On	22.nov.	13.00. Vandretur i Tjørnehoved skov og strandenge, side 42
To	23.nov.	18.00. Spiseklubben på Jungshoved skole, side 40
To	23.nov.	19.00-21.00. Rejsestalden. Studiekreds, side 69
Lø	2.-3.	10.00-15.00. Jungshoved skole. Julemarked, side 40
Sø	dec.	
Ti	5.dec.	19.00-21.00. Jungshoved skole. Syng sammen aften, side 40
Lø	9.dec.	15.00-17.00. Folkeparken og Jungshoved skole. Juletræsfest, side 40
Sø	17.dec.	19.00-21.00. Rejsestalden. "Vi synger julen ind", side 70
On	20.dec.	13.00. Vandretur i det åbne land mod kirken, side 42